

BESLUITEN

BESLUIT (EU) 2022/2569 VAN DE RAAD

van 14 november 2022

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen op de 19e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites-CoP19), Panama-Stad, Panama, 14-25 november 2022, en betreffende de indiening van een soort voor opname in Cites-bijlage III

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites) ⁽¹⁾, waartoe de Unie is toegetreden bij Besluit (EU) 2015/451 van de Raad ⁽²⁾, is op 1 juli 1975 in werking getreden. Cites is in de Unie ten uitvoer gelegd bij Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad ⁽³⁾.
- (2) Krachtens artikel XI, lid 3, van Cites kan de Conferentie van de Partijen (CoP) onder meer besluiten tot wijziging van de bijlagen bij Cites goedkeuren.
- (3) Krachtens artikel XVI van Cites kan elke Partij bij Cites aan het Cites-secretariaat een lijst voorleggen van de in Cites-bijlage III op te nemen soorten waarvan zij verklaart dat deze, binnen de grenzen van haar rechtsbevoegdheid, zijn onderworpen aan regelgeving die ertoe strekt de exploitatie ervan te verhinderen of te beperken, en waarvoor de medewerking van andere partijen bij de controle op de handel noodzakelijk is.
- (4) De CoP zal op haar 19e vergadering van 14 tot en met 25 november 2022 (Cites-CoP19) besluiten aannemen over 52 voorstellen tot wijziging van de bijlagen bij Cites en over talrijke andere elementen met betrekking tot de uitvoering en de interpretatie van Cites.
- (5) Het is aangewezen het in Cites-CoP19 namens de Unie in te nemen standpunt te bepalen, aangezien de wijzigingen van de bijlagen bij Cites voor de Unie bindend zullen zijn en verscheidene andere besluiten beslissende invloed kunnen hebben op de inhoud van het Unierecht, met name Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie ⁽⁴⁾ en Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 van de Commissie ⁽⁵⁾.
- (6) Het voorgestelde standpunt van de Unie dat voorafgaand aan de CoP ten aanzien van de verschillende voorstellen moet worden ingenomen, is gebaseerd op een analyse van de verdiensten ervan door deskundigen, rekening houdend met de bepalingen van Cites en aan de hand van de beste beschikbare wetenschappelijke kennis, evenals op de consistentie ervan met de regels en beleidslijnen van de Unie op dit gebied,

⁽¹⁾ PB L 75 van 19.3.2015, blz. 4.

⁽²⁾ Besluit (EU) 2015/451 van de Raad van 6 maart 2015 betreffende de toetreding van de Europese Unie tot de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites) (PB L 75 van 19.3.2015, blz. 1).

⁽³⁾ Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 61 van 3.3.1997, blz. 1).

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie van 4 mei 2006 houdende uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PB L 166 van 19.6.2006, blz. 1).

⁽⁵⁾ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 792/2012 van de Commissie van 23 augustus 2012 tot vaststelling van voorschriften voor het ontwerp van de vergunningen, certificaten en andere documenten waarin Verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer voorziet, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 865/2006 van de Commissie (PB L 242 van 7.9.2012, blz. 13).

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat ten aanzien van onderwerpen die onder de bevoegdheid van de Unie vallen, namens de Unie moet worden ingenomen op de 19e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites-CoP19) staat in de bijlagen I en II bij dit besluit.

Artikel 2

Indien na de vaststelling van dit besluit en voor of tijdens Cites-CoP19 nieuwe wetenschappelijke of technische informatie wordt bekendgemaakt die naar verwachting van invloed zal zijn op het in artikel 1 bedoelde standpunt, of indien tijdens die vergadering herziene of nieuwe voorstellen worden gedaan waarover geen standpunt van de Unie is vastgesteld, wordt het standpunt van de Unie bepaald via coördinatie ter plaatse voordat die voorstellen op de Conferentie van de Partijen in stemming worden gebracht. In dergelijke gevallen strookt het standpunt van de Unie met de beginselen in de bijlagen bij dit besluit.

Artikel 3

De Unie dient de in bijlage II bis bij dit besluit genoemde soort in voor opname in Cites-bijlage III.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 14 november 2022.

Voor de Raad
De voorzitter
J. BORRELL FONTELLES

BIJLAGE I

Standpunt van de Unie over de voornaamste kwesties die zullen worden besproken op de 19e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites), Panama-Stad, Panama, 14-25 november 2022

A. Algemene overwegingen

1. De Unie beschouwt Cites als een essentiële internationale overeenkomst voor de instandhouding van de biodiversiteit en tegen de illegale handel in wilde dieren en planten.
2. De Unie moet voor de Cites-CoP19 een ambitieus standpunt innemen dat overeenkomt met de relevante beleidslijnen van de Unie en haar internationale verbintenissen, in het bijzonder de doelstellingen betreffende wilde dieren en planten in het kader van duurzameontwikkelingsdoel 15, het standpunt van de Unie ⁽¹⁾ voor de CoP15 bij het Verdrag inzake biologische diversiteit over het toekomstige mondiale biodiversiteitskader voor de periode na 2020, de strategische visie voor Cites en Resolutie 75/311 van de Algemene Vergadering van de VN inzake de illegale handel in wilde dieren en planten. Het standpunt van de Unie moet ook bijdragen aan de verwezenlijking van de op EU-niveau gestelde doelen in de biodiversiteitsstrategie voor 2030, het EU-actieplan tegen de illegale handel in wilde dieren en planten, de EU-aanpak ter bevordering van handel en duurzame ontwikkeling, en de Europese Green Deal.
3. De Unie moet op de Cites-CoP19 inzetten op de volgende prioriteiten:
  - ten volle gebruikmaken van de Cites-instrumenten om de internationale handel in bedreigde dier- en plantensoorten die op niet-duurzame niveaus worden verhandeld, met een wetenschappelijk gefundeerde aanpak te reguleren; en
  - de respons van de internationale gemeenschap op de illegale handel in wilde dieren en planten versterken;
- 3a De Unie moet er op de Cites-CoP19 op toezien dat de status en rechten van de EU als partij bij de Overeenkomst volledig geëerbiedigd worden.
4. In het standpunt van de Unie moet rekening worden gehouden met de bijdrage die de Cites-mechanismen kunnen leveren aan de verbetering van de staat van instandhouding van soorten, alsook met het werk van de landen die doeltreffende instandhoudingsmaatregelen hebben getroffen. De Unie moet erop toezien dat de efficiëntie van Cites door de op de CoP19 genomen besluiten wordt geoptimaliseerd door onnodige administratieve lasten tot een minimum te beperken en door praktische, kosteneffectieve en werkbare oplossingen te bereiken voor kwesties op het gebied van uitvoering en toezicht.
5. De CoP is het bestuursorgaan van Cites, en een aantal op de CoP19 genomen besluiten zal worden uitgevoerd door het Permanent Comité, het belangrijkste ondersteunende orgaan van de CoP. Het standpunt van de Unie voor de Cites-CoP19 moet daarom ook als leidraad dienen voor het optreden van de Unie tijdens de 75e en de 76e vergadering van het Permanent Comité, respectievelijk vlak vóór en vlak ná de CoP19.

B. Specifieke kwesties

6. Er zijn voor de CoP19 in totaal 52 **voorstellen tot wijziging van de Cites-bijlagen** ter behandeling ingediend. 13 van deze voorstellen zijn ingediend of mede-ingediend door de Unie, en de Unie moet uiteraard de goedkeuring ervan steunen.
- 6a. Het standpunt van de Unie over voorstellen tot wijziging van de Cites-bijlagen dient te worden gebaseerd op de staat van instandhouding van de betrokken soorten en op de gevolgen die de handel voor die soorten heeft of kan hebben. Daartoe moeten bij de beoordeling van de voorstellen voor opname in de bijlagen de meest relevante en degelijke wetenschappelijke adviezen in aanmerking worden genomen, conform Resolutie Conf. 9.24 inzake de criteria voor wijziging van de bijlagen I en II.

⁽¹⁾ ST 13975/22 (<https://www.consilium.europa.eu/media/59787/st13975-nl22.pdf>)

- 6b. De opvattingen van de landen in het verspreidingsgebied van de soorten waarop de voorstellen betrekking hebben, moeten terdege in aanmerking worden genomen. De Unie is verder van mening dat voorstellen tot wijziging van de Cites-bijlagen in de regel moeten worden gesteund als zij het resultaat zijn van de werkzaamheden van de Cites-comités dieren en planten en het Permanent Comité. Ook de beoordeling van de voorstellen door het Cites-secretariaat en door IUCN/Traffic^(?), en, in het geval van commercieel geëxploiteerde mariene soorten, de beoordeling door het speciale adviesorgaan van deskundigen van de Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) moeten in aanmerking worden genomen.
7. Zoals vastgesteld in Besluit (EU) 2022/982 van de Raad van 16 juni 2022^(?), pleit de Unie voor de opname van:
- *Physignathus cocincinus* (Indochinese wateragame) in bijlage II
  - *Cuora galbinifrons* (Achterindische doosschildpad) in bijlage I
  - *Laotriton laoensis* ("Laos warty newt") in bijlage II met een nulquotum voor de uitvoer van wilde specimens die voor commerciële doeleinden worden verhandeld
  - *Agalychnis lemur* ("lemur leaf frog") in bijlage II met een jaarlijks nulquotum voor de uitvoer van wilde specimens die voor commerciële doeleinden worden verhandeld
  - alle nog niet in bijlage II opgenomen soorten van de familie *Sphyrnidae* spp. (hamerhaaien) in bijlage II
  - *Thelenota ananas*, *T. anax*, *T. rubralineata* (zeekomkommers) in bijlage II
  - *Khaya* spp. (Afrikaanse mahonieachtige bomen) (populaties in Afrika) in bijlage II met annotatie #17
  - *Afzelia* spp. (peulmahonie) (populaties in Afrika) in bijlage II met annotatie #17
  - *Dipteryx* spp. in bijlage II met annotatie #17 + zaden
  - *Handroantus* spp. (trompetboom), *Tabebuia* spp. en *Roseodendron* spp. in bijlage II met annotatie #17
  - *Pterocarpus* spp. (padoek) (populaties in Afrika) in bijlage II met annotatie #17
  - *Rhodiola* spp. in Cites-bijlage II met annotatie #2.
- De Unie heeft ook beslist om het voorstel van Panama om *Carcharhinidae* spp. (requiemhaaien) in bijlage II op te nemen, mede in te dienen en hiervoor te pleiten.
8. De Unie merkt op dat de afgelopen jaren heel wat werk is verricht om **capaciteit op te bouwen voor de uitvoering** van Cites, niet het minst met betrekking tot **mariene soorten** en onder meer door de financiële steun van de Unie. De Unie ondersteunt een betere coördinatie tussen Cites en andere multilaterale milieuovereenkomsten en -organisaties, zoals regionale organisaties voor visserijbeheer en andere instanties op dat gebied in het kader van hun respectieve mandaten, met het oog op beter bestuur en meer complementariteit.
9. De Unie merkt op dat in het kader van Cites steeds meer aandacht aan **houtsoorten** wordt besteed, zoals ook blijkt uit de voorstellen van de Unie om op de CoP19 extra boomsoorten in Cites-bijlage II op te nemen. Cites komt een belangrijke rol bij de instandhouding van bossen toe en de Unie steunt krachtigere, consistentere maatregelen in het kader van Cites en andere bosgerelateerde organisaties en processen.
10. Het standpunt van de Unie over voorstellen in verband met de **illegale handel in wilde dieren en planten** moet de alomvattende aanpak van de EU weerspiegelen om deze illegale handel te voorkomen door de onderliggende oorzaken ervan aan te pakken, de juridische en beleidskaders voor de aanpak ervan te versterken, de bestaande regels doeltreffend te handhaven, en mondiale partnerschappen op dat vlak te bevorderen, met erkenning van het aanzienlijke werk dat de internationale gemeenschap de afgelopen jaren op het gebied van preventie heeft verzet.

^(?) De Internationale Unie voor behoud van de natuur (International Union for Conservation of Nature – IUCN) en Traffic zijn gespecialiseerd in vraagstukken op het gebied van de handel in wilde dieren en planten en stellen voorafgaand aan elke CoP een grondige beoordeling van de voorstellen tot wijziging van de Cites-bijlagen ter beschikking.

^(?) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.L_.2022.167.01.0095.01.ENG.

11. In overeenstemming met deze prioriteiten steunt de Unie een betere bescherming via Cites van soorten die momenteel illegaal of in niet-duurzame hoeveelheden in de EU worden ingevoerd. Daarom steunt de Unie de voorstellen tot wijziging van de bijlagen met betrekking tot verschillende reptielen- en amfibieënsoorten, en in het bijzonder meerdere schildpadsoorten die als huisdier in de EU worden ingevoerd.
12. De Unie moet ook initiatieven aanmoedigen die bijdragen tot het vergroten van de **capaciteit** van de betrokken autoriteiten, het delen van informatie en beste praktijken, met als doel Cites beter uit te voeren en de samenwerking tussen de landen van herkomst, doorvoer en bestemming te verbeteren.
13. In dit verband neemt de Unie nota van voorstellen voor de oprichting van specifieke **fondsen** ten behoeve van geselecteerde partijen. De Unie is van mening dat nieuwe fondsen alleen in terdege gemotiveerde gevallen mogen worden opgericht, op basis van een grondige analyse van de haalbaarheid en de meerwaarde ervan. De toegang tot financiering mag niet worden beperkt tot geselecteerde partijen of groepen partijen.
- 13a. Verscheidene voorstellen aan de Cites-CoP19 hebben betrekking op duurzaam gebruik, bestaansmiddelen, inheemse volkeren en lokale gemeenschappen. De Unie moet dergelijke voorstellen steunen voor zover zij ertoe bijdragen dat daarmee samenhangende vraagstukken adequaat worden aangepakt in het kader van Cites. Wat echter moet worden voorkomen is dat er nog meer processen of structuren worden opgezet die veel kosten en niet per se voordelen opleveren of tot overlapping kunnen leiden.
14. De Unie moet ervoor zorgen dat alle resoluties, annotaties en voorbehouden uniform worden begrepen en geïnterpreteerd. Ondanks het positieve effect van de huidige regels blijft het aanpakken van olifantenstroperij en de illegale handel in ivoor een prioriteit, evenals de noodzaak om met duurzame oplossingen te komen voor mensen die dicht bij olifanten en wilde dieren in het algemeen leven. Daarom moet de Unie specifiek de verduidelijking van de regels voor de handel in levende olifanten bevorderen, meer bepaald de Resoluties Conf. 11.20 (herz. CoP18) en Conf. 10.10 (herz. CoP18). Tijdens de 74e vergadering van het Permanent Comité hebben de Unie en haar lidstaten de wens geuit om een gemeenschappelijk kader voor de handel in levende Afrikaanse olifanten te creëren op basis van het Cites-kader en transparante en robuuste wetenschappelijke toetsing. De harmonisering van de voorwaarden voor de handel in levende Afrikaanse olifanten en de bevordering van maatregelen die het probleem van de illegale handel in olifanten en ivoor rechtstreeks aanpakken, moeten voor alle CoP19-agendapunten met betrekking tot olifanten een prioriteit zijn voor de Unie.
15. De Unie merkt op dat Partijen verscheidene voorstellen in verband met legale handel in olifantenivoor en neushoornhoorn hebben ingediend. De Unie is zich bewust van de financiële lasten in verband met de bescherming van bedreigde soorten, met name tegen de illegale handel in wilde dieren en planten, en van potentiële conflicten tussen mens en natuur, en verleent in dit verband steun aan landen in het verspreidingsgebied. De internationale commerciële handel in ivoor en neushoornhoorn is momenteel in het kader van Cites verboden. De Unie is van oordeel dat niet is voldaan aan de voorwaarden om deze handel weer toe te staan en verleent geen steun aan voorstellen om die handel op de Cites-CoP19 te heropenen. Wat betreft de binnenlandse markten voor ivoor en neushoornhoorn die de illegale handel in de hand werken, moet de Unie haar steun blijven verlenen aan evenredige, doeltreffende en transparante maatregelen op basis van de beste beschikbare gegevens en binnen de reikwijdte van de Overeenkomst.
16. De Unie erkent dat de internationale handel in wilde dieren en planten en de wereldwijde achteruitgang van de biodiversiteit een risico op het ontstaan en de verspreiding van nieuwe **zoönosen** kunnen inhouden. De Unie onderkent ook dat er een verband is tussen illegale handel en slecht dierenwelzijn, waardoor het risico op verspreiding van ziekten toeneemt. Cites moet, in overeenstemming met haar mandaat, een rol blijven spelen bij het beperken van mogelijke risico's voor de gezondheid van dieren en mensen. Geen enkele organisatie kan op zichzelf de vele uitdagingen aanpakken die kunnen leiden tot het ontstaan en de verspreiding van ziekten die met wilde dieren en planten verband houden. De Unie is van mening dat de Overeenkomst door de stimulansen van de erin vervatte regeling voor legale handel, en met name de functie daarvan om illegale handel te ontmoedigen, tot vermindering van het risico op verspreiding van zoönosen kan bijdragen. De Unie moet Cites derhalve aanmoedigen om de actieve samenwerking met andere intergouvernementele organisaties, met inbegrip van organisaties die actief zijn op het gebied van de dier- of volksgezondheid, handel, levensmiddelen en vervoer, te versterken conform de "**één gezondheid**"-benadering. De Unie spreekt haar krachtige steun uit voor de hernieuwde toezegging van de Wereldorganisatie voor diergezondheid en Cites om wereldwijd samen te werken op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn om de biodiversiteit en de dieren te beschermen.

17. Door de crisissituatie rond de illegale handel in wilde dieren en planten, in combinatie met de uitbreiding van Cites met nieuwe soorten en partijen, zijn de afgelopen jaren **meer activiteiten onder het toepassingsgebied van Cites gaan vallen** en is de werklast van het Cites-secretariaat aanzienlijk toegenomen. De Unie moet met deze ontwikkelingen rekening houden wanneer zij beslist over haar prioriteiten voor de CoP19 en over de toekomstige begroting van het Cites-secretariaat.
-

Standpunt van de Unie ten aanzien van bepaalde voorstellen die zullen worden voorgelegd aan de 19e vergadering van de Conferentie van de Partijen bij de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (Cites) (Panama-Stad, Panama, 14-25 november 2022)

"+"	staat voor een positief standpunt
"_"	staat voor een afwijzend standpunt
"0"	staat voor een open standpunt wegens een gebrek aan voldoende informatie om een standpunt te kunnen bepalen
"(+)"	staat voor steun die wordt verleend op voorwaarde dat er extra informatie ter beschikking wordt gesteld en/of dat het voorstel wordt gewijzigd
"(-)"	staat voor verzet dat opnieuw zal worden overwogen indien bijkomend bewijs wordt geleverd en/of het voorstel aanzienlijk wordt gewijzigd

1. WERKDOCUMENTEN

Nr.	Agendapunt	Indiener ⁽¹⁾	Opmerkingen	Standpunt
	Openingsceremonie		Geen document	
	Welkomstwoorden		Geen document	
Administratieve en financiële aangelegenheden				
1.	Verkiezing van de voorzitter en de vicevoorzitter van de vergadering en van de voorzitters van de Comités I en II		Geen document Over de kandidaten is al overeenstemming bereikt.	
2.	Goedkeuring van de agenda CoP19 Doc. 2	Sec.	Overeenstemming	+
3.	Goedkeuring van het werkprogramma CoP19 Doc. 3	Sec.	Overeenstemming	+
4.	Reglement van orde van de Conferentie van de Partijen			

	4.1	Verslag van het Permanent Comité CoP19 Doc. 4.1	SC	Steun de aanbevolen wijzigingen van regel 7. Steun de aanbevolen wijzigingen van regels 25.5 en 25.6. Benadruk dat elke wijziging van de stemvolgorde uitzonderlijk moet zijn en tijdens de vergadering terdege door de voorzitter moet worden gemotiveerd.	+
	4.2	Voorgestelde wijziging van regel 26 CoP19 Doc. 4.2	Botswana en Zimbabwe	Wijs het voorstel af, aangezien het in strijd is met artikel XV van de Overeenkomst. Het beginsel dat elke partij één stem moet hebben, is fundamenteel; daar valt niet over te onderhandelen. Deze wijziging zou leiden tot zeer ingewikkelde onderhandelingen voorafgaand aan elke stemming en tot praktische problemen in verband met het beoordelen van de populaties zo kort mogelijk vóór de CoP-vergaderingen om een beeld te krijgen van de situatie.	-
5.	Comité geloofsbrieven				
	5.1	Instelling van het Comité geloofsbrieven		Geen document	
	5.2	Verslag van het Comité geloofsbrieven		Geen document	
6.	Toelating van waarnemers CoP19 Doc. 6				
7.	Administratie, financiën en begroting van het secretariaat en van de vergaderingen van de Conferentie van de Partijen				
	7.1	Administratie van het secretariaat CoP19 Doc. 7.1	Sec.		
	7.2	Verslag van de uitvoerend directeur van het UNEP over administratieve en andere aangelegenheden CoP19 Doc. 7.2	UNEP		
	7.3	Financiële verslagen voor 2020-2022 CoP19 Doc. 7.3	Sec.		
	7.4	Begroting en werkprogramma voor 2023-2025 CoP19 Doc. 7.4	Sec.		
	7.5	Toegang tot financiering CoP19 Doc. 7.5	SC	Geen standpunt	

	7.6	Project "gesponsorde deelnemers" CoP19 Doc. 7.6	Sec.	Stem in met het voorstel van het secretariaat om het programma niet algemeen tot de vergaderingen van het SC en de Comités planten en dieren uit te breiden, aangezien de administratieve werkzaamheden in verband met een dermate uitgebreid programma het secretariaat buitensporig zouden belasten. Stem echter in met de voorgestelde beperkte uitbreiding van het programma tot in aanmerking komende partijen, met inachtneming van de procedures van artikel XIII. Steun de voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 17.3 en het ontwerpbesluit.	+
8.		Taalstrategie voor de Overeenkomst CoP19 Doc. 8	Sec.	De EU kan optie 2 steunen en staat open voor de bespreking van bepaalde elementen van optie 3, indien deze worden gefinancierd uit vrijwillige bijdragen. Er zijn aanzienlijke begrotings- en verdragingskwesties en er moet ook worden gekeken naar de mogelijke gevolgen voor de uitvoering en handhaving van Cites, zoals beschreven in punt 12.a) van doc. 8. Elke werkgroep tijdens de CoP moet vertegenwoordigers van alle regio's bevatten, en niet alleen van partijen met Arabisch, Chinees of Russisch als officiële taal, omdat besluiten gevolgen zullen hebben voor de begroting van alle partijen.	(-)

Strategische aangelegenheden

9.	Verslagen en aanbevelingen van comités				
	9.1	Permanent Comité			
	9.1.1	Verslag van de voorzitter CoP19 Doc. 9.1.1	SC	Neem nota van het document en steun de ontwerpbesluiten, ook de suggesties van het secretariaat.	+
	9.1.2	Verkiezing van nieuwe regionale leden en hun plaatsvervangers		Geen documenten	
	9.2	Comité dieren			
	9.2.1	Verslag van de voorzitter CoP19 Doc. 9.2.1	AC	Neem nota van het document en steun de ontwerpbesluiten.	+
	9.2.2	Verkiezing van nieuwe regionale leden en hun plaatsvervangers		Geen documenten	

	9.3	Comité planten				
	9.3.1	Verslag van de voorzitter CoP19 Doc. 9.3.1		PC	Neem nota van het document.	
	9.3.2	Verkiezing van nieuwe regionale leden en hun plaatsvervangers			Geen documenten	
10.	Strategische visie voor Cites CoP19 Doc. 10			SC	Steun de besluiten. De indicatoren kunnen verder worden gewijzigd afhankelijk van de ontwikkelingen in het mondiaal biodiversiteitskader voor de periode na 2020.	(+)
11.	In bijlage I opgenomen soorten CoP19 Doc. 11			AC, PC	Steun het voorstel, met enkele wijzigingen van de door de EU voor te stellen ontwerpbesluiten, maar blijf openstaan voor het bespreken van aanpassingen van het voorgestelde proces op voorstel van het secretariaat indien dit door andere partijen wordt voorgesteld.	+
12.	Verslag wereldwijde handel in wilde dieren en planten CoP19 Doc. 12			Zuid-Afrika	Het idee van het verslag en de intersessionele werkgroep worden in het algemeen gesteund. Het voorstel bevat echter nog onduidelijkheden. Het kan derhalve alleen worden gesteund als er externe middelen beschikbaar zijn en er een proces wordt opgestart, door middel van een reeks besluiten, om het verslag beter te omschrijven en er tijdens de CoP20 over te beslissen, of als het voorstel tijdens de CoP19 aanzienlijk wordt verbeterd om de inhoud van het verslag te verduidelijken.	(+)
13.	Betrokkenheid van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen CoP19 Doc. 13			SC	Steun de aanbeveling om de herziene besluiten in bijlage 1 bij het document goed te keuren en specifieke voorstellen over de deelname van inheemse volkeren en lokale gemeenschappen aan Cites aan te moedigen.	+
14.	Bestaansmiddelen CoP19 Doc. 14			SC	Steun de goedkeuring van de herziene besluiten en de intrekking van de besluiten 18.37 en 18.36.	+

15.	Participatiemechanismen voor plattelandsgemeenschappen in Cites CoP19 Doc. 15		Eswatini, Namibië en Zimbabwe	<p>Wijs de voorstellen als een op zichzelf staand document af. Hoewel het onderwerp belangrijk is, bestaan er in het kader van Cites al twee afzonderlijke processen die op inheemse volkeren en lokale gemeenschappen gericht zijn (zie agendapunten 13 en 14).</p> <p>Omwille van de efficiëntie en van de consistentie wat de betrokkenheid van inheemse volkeren en lokale en plattelandsgemeenschappen betreft, zouden de indieners hun voorstel moeten afstemmen op de in de agendapunten 13 en 14 bedoelde processen en het ter behandeling in de desbetreffende werkgroep of in beide werkgroepen, naargelang het geval, moeten voorleggen.</p>	(-)
16.	Capaciteitsopbouw CoP19 Doc. 16		SC	Steun de ontwerpbesluit en de reeks voorstellen om verder te werken aan een geïntegreerd kader voor capaciteitsopbouw. Er zijn misschien enkele kleine verduidelijkingen nodig, met name van de reikwijdte van punt 2 b van de ontwerpbesluit. Steun de wijzigingen op voorstel van het secretariaat.	+
17.	Samenwerking met organisaties en multilaterale milieuverdragen				
	17.1	Samenwerking met andere overeenkomsten waarbij biodiversiteit een rol speelt CoP19 Doc. 17.1	SC	Steunen, aangezien de synergieën tussen de multilaterale milieuovereenkomsten op het gebied van biodiversiteit verder moeten worden versterkt en het passend is dat het Permanent Comité deze ontwikkelingen volgt. Stem in met de herziene en nieuwe ontwerpbesluiten in de bijlagen bij het document en steun de werkzaamheden voor een partnerschapsstrategie.	+
	17.2	Samenwerking met de Wereldwijde strategie voor het behoud van planten CoP19 Doc. 17.2	PC	Steun de nieuwe ontwerpbesluiten, ook het voorstel van het secretariaat om het SC bij het proces te betrekken.	+
	17.3	Samenwerking met het intergouvernementeel platform voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten CoP19 Doc. 17.3	SC	Steun de ontwerpbesluiten in bijlage I bij het document.	+

	17.4	Gezamenlijk Cites-CMS- initiatief inzake Afrikaanse carnivoren CoP19 Doc. 17.4	Sec.	Steun dit ontwerpbesluit om relevante informatie aan het Comité dieren te verstrekken en het secretariaat dienovereenkomstig te adviseren met betrekking tot het initiatief inzake Afrikaanse carnivoren, zoals voorgesteld door het Comité dieren en verschillende waarnemende organisaties.	+
	17.5	Internationaal consortium ter bestrijding van criminaliteit in verband met wilde dieren en planten CoP19 Doc. 17.5	Sec.	Steun de goedkeuring van de ontwerpbesluiten en de intrekking van besluit 18.3.	+
18.		Werelddag van Wilde Dieren en Planten van de Verenigde Naties CoP19 Doc. 18	Sec.	Steun de intrekking van besluit 18.38 inzake de Werelddag van Wilde Dieren en Planten, aangezien het is uitgevoerd.	+
19.		Cites en bossen CoP19 Doc. 19	Sec.	Steun het voorstel; stel wijzigingen voor betere synergieën en vermijding van overlapping met andere internationale bosgerelateerde processen en instrumenten voor. Stel voor om het PC te raadplegen over de onderzoeksopdracht van de studie (eventueel via de voorzitter om het proces eenvoudiger te maken).	(+)
20.		Programma inzake boomsoorten CoP19 Doc. 20	Sec.	Steun de ontwerpbesluiten. De EU denkt dat het programma de verwachte resultaten zal hebben en moedigt alle partijen aan om op die resultaten voort te bouwen en verder bij te dragen aan de uitvoering van Cites wat betreft de boomsoorten op de lijst.	+
21.		Evaluatie van het ETIS-programma CoP19 Doc. 21	SC	De meeste aanbevelingen kunnen worden gesteund, ook de redactionele wijzigingen op voorstel van het secretariaat, uitgezonderd de wijziging van de indieningsdatum voor ETIS-gegevens, die het proces zou kunnen verzwakken vanwege het tijdsverschil tussen de analysegegevens en de rapportage aan de CoP. Stem daarom niet in met de toevoeging aan bijlage 1, punt 4, tweede alinea, maar steun nauwere samenwerking tussen het ICCWC en ETIS en het delen van informatie met ETIS uit de jaarverslagen inzake illegale handel. Steun het voorstel van het secretariaat om een ontwerpbesluit aan te nemen dat gericht is aan het secretariaat en het Permanent Comité om duidelijke criteria te ontwikkelen voor de indeling van de partijen in categorieën.	(+)

22.	Het MIKE- en het ETIS-programma CoP19 Doc. 22		SC	Steun het voorstel, inclusief de nieuwe tekst op voorstel van het secretariaat voor besluit 19.BB, a), maar benadruk dat meer aandacht moet uitgaan naar de financiële levensvatbaarheid van MIKE en ETIS op lange termijn. De EU staat open voor het voorstel van het secretariaat om besluit 19.AA te integreren in het besluit over de financiering en het begrote werkprogramma.	+
23.	Rol van Cites bij het verminderen van het risico op nieuwe zoönotische ziekten in verband met de internationale handel in wilde dieren en planten CoP19 Doc. 23				
	23.1	Verslag van het Permanent Comité CoP19 Doc. 23.1	SC	Betoon ingenomenheid met het werk van de intersessionele werkgroep. Steun de voorgestelde besluiten en de wijzigingen van Resolutie Conf. 10.21 (herz. CoP16) inzake het vervoer van levende specimen.	+
	23.2	Eén gezondheid en Cites: risico's voor de gezondheid van mens en dier als gevolg van de handel in wilde dieren en planten CoP19 Doc. 23.2	Ivoorkust, Gabon, Gambia, Liberia, Niger, Nigeria en Senegal	Wijs de elementen die verder gaan dan Cites, af. Steun bepaalde elementen van de ontwerp-resolutie, zoals het gebruik van internationale definities en samenwerking met autoriteiten die bevoegd zijn voor diergezondheid en volksgezondheid, en stel voor deze in de in Doc. 23.1 voorgestelde ontwerpbesluiten te integreren, niet in het kader van het proces dat leidt tot de resolutie maar als besluiten die worden aangenomen op de CoP19.	(-)
24.	Gevolgen van de COVID19-pandemie voor de uitvoering van de Overeenkomst CoP19 Doc. 24		Sec.	Steun de aanbevelingen van het secretariaat om ervoor te zorgen dat Cites-vergaderingen en intersessionele werkzaamheden ook kunnen plaatsvinden wanneer zich uitzonderlijke operationele problemen voordoen.	+
25.	Actieplan inzake gendergerelateerde aangelegenheden CoP19 Doc. 25		Panama	Steun het doeltreffend onderzoeken en aanpakken van gendergerelateerde kwesties. Steun de voorgestelde resolutie, die echter verdere wijzigingen vereist. Stel voor dat de CoP een intersessioneel proces initieert om na te gaan of er richtsnoeren ter uitvoering van de resolutie moeten komen, en met welke inhoud, en doe aanbevelingen aan het Permanent Comité/de CoP20.	(+)

Aangelegenheden m.b.t. interpretatie en uitvoering				
<u>Bestaande resoluties en besluiten</u>				
26.	Herziening van Resoluties CoP19 Doc. 26	Sec.	Steun de wijzigingen van de resoluties en de intrekking van besluit 14.81 indien de relevante wijziging van Resolutie Conf. 14.8 (herz. CoP17) wordt goedgekeurd. Moet in overeenstemming worden gebracht met het wijzigingsvoorstel in Doc. 32.	+
27.	Herziening van besluiten CoP19 Doc. 27		Steun de voorstellen van het secretariaat. Geef voorkeur aan niet-intrekking van besluit 18.55, omdat de uitvoering nog hangende is. Controleer of besluit 18.193 tegen de tijd van de CoP is uitgevoerd.	+
<u>Algemene naleving en handhaving</u>				
28.	Nationale wetgeving ter uitvoering van de Overeenkomst CoP19 Doc. 28	Sec.	Steun de goedkeuring van de ontwerpbesluiten in bijlage 1 bij CoP19 Doc. 28 en stel voor om mogelijke rapportage aan de reguliere vergaderingen van het Permanent Comité op te nemen in besluit 19.EEh). Steun de intrekking van de besluiten 18.62 tot en met 18.67 en ga akkoord met de indicatieve geraamde begroting in bijlage 2.	+
29.	Aangelegenheden m.b.t. de naleving van Cites			
	29.1	Uitvoering van artikel XIII en resolutie Conf. 14.3 (herz. CoP18) inzake procedures m.b.t. de naleving van Cites (CoP 19 Doc. 29.1 Sec).	Neem nota van de informatie in het document over de uitvoering van artikel XIII en Resolutie Conf. 14.3 (herz. CoP18). Bespreek de aanbeveling in punt 42, b), met het oog op ondersteuning van de versnelde procedure, indien dat nodig is, en in punt 42, c), met het oog op mogelijke verbeteringen van de behandeling van nalevingskwesties door het Permanent Comité, rekening houdend met andere mogelijke middelen om de agenda van dat comité te verlichten.	0
	29.2	Macdonalds trommelvis (<i>Totoaba macdonaldi</i>) CoP19 Doc. 29.2		

	29.2.1	Verslag van het secretariaat CoP19 Doc. 29.2.1	Sec.	Steun de aanneming van de herziene en nieuwe ontwerpbesluiten (18.292 tot en met 18.295, en 19.CC en 19.DD) in bijlage 3 bij CoP19 Doc. 29.2.1. Dring er bij Mexico op aan doeltreffende maatregelen te nemen om de vaquita te beschermen. De documenten 29.2.1 en 29.2.2 lijken veel op elkaar en moeten worden samengevoegd, zo mogelijk met het verslag van het secretariaat als uitgangspunt.	+
	29.2.2	Verlengde en bijgewerkte besluiten voor CoP19 CoP19 Doc. 29.2.2	Verenigde Staten van Amerika	Steun de inhoud van het document, dat echter overlapt met document 29.2.1 van het secretariaat. De twee documenten moeten worden samengevoegd.	(+)
	29.3	Malagassisch ebbenhout (<i>Diospyros</i> spp.) en palissander en rozenhout (<i>Dalbergia</i> spp.) CoP19 Doc. 29.3	Sec. in overleg met de voorzitter van het SC	Steun de ontwerpbesluiten; met name die gericht tot Madagaskar om alle voorraden te beveiligen en tot de Partijen om geen (her)uitvoer voor commerciële doeleinden van specimens van <i>Diospyros</i> spp. (#5) of <i>Dalbergia</i> spp. (#15) uit Madagaskar te aanvaarden totdat Madagaskar tot tevredenheid van het secretariaat op nationaal niveau de rechtmatige verwerving en de afwezigheid van nadelige effecten voor deze soorten heeft vastgesteld.	+
30.	Ondersteuningsprogramma voor naleving CoP19 Doc. 30		SC	Steun de besluiten inzake de uitvoering van het ondersteuningsprogramma voor naleving.	+
31.	Landelijke evaluaties van aanzienlijke handel		CoP19 Doc. 31 SC, omvat ontwerpbesluiten die zijn voorgesteld door de voorzitters van het AC en het PC	Steunen, aangezien moet worden beoordeeld of de problemen die in de landelijke evaluatie van de aanzienlijke handel voor Madagaskar zijn vastgesteld, afdoende worden aangepakt.	+
32.	Herziening van Resolutie Conf. 11.3 (herz. CoP18) inzake naleving en handhaving CoP19 Doc. 32		SC	Steun de goedkeuring van de voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 11.3 (herz. CoP18), behoudens kleine redactionele wijzigingen.	+

33.	Aangelegenheden m.b.t. handhaving CoP19 Doc. 33		Sec.	Steun de aanbevelingen en benadruk hoe belangrijk het is de actieve handhaving van de Overeenkomst, waarvoor in de eerste plaats voldoende capaciteit van de handhavingsinstanties en de specialisatie van hun eenheden vereist zijn, op nationaal en internationaal niveau te blijven bevorderen. Benadruk ook het belang van het aanpakken van de geldstromen die voortvloeien uit de illegale handel in wilde dieren en planten.	+
34.	Jaarverslagen over de illegale handel CoP19 Doc. 34		Sec.	Steun de wijziging van Resolutie Conf. 11.17 (herz. CoP18) en de intrekking van de besluiten 18.75 en 18.76 (<i>jaarverslagen over de illegale handel</i>). Steun in het algemeen de voorgestelde ontwerpbesluiten 19. AA en 19.BB, met enkele verduidelijkingen en wijzigingen.	+
35.	Taskforce illegale handel in specimens van onder Cites vallende boomsoorten CoP19 Doc. 35		SC	Steun de aanbevelingen: a) om nota te nemen van het document, inclusief de voorgestelde wijziging van ontwerpbesluit 19.CC inzake de identificatie van werkhout en andere houtproducten, zoals voorgesteld door het Comité planten in CoP19 Doc. 44.2; b) inzake de intrekking van de besluiten 18.79 en 18.80 inzake handhaving.	+
36.	Ondersteuning van de misdaadbestrijding met betrekking tot wilde dieren en planten in West- en Midden-Afrika				
	36.1	Verslag van het Permanent Comité CoP19 Doc. 36.1	SC	De documenten 36.1 en 36.2 moeten worden samengevoegd. Algemene overeenstemming dat steun nodig is voor handhaving ten aanzien van criminaliteit in verband met in het wild levende dieren en planten. Om overlapping met bestaande activiteiten te voorkomen en omdat de oprichting van een fonds een langdurig proces lijkt te zijn waarvoor aanzienlijke financiële en personele middelen nodig zijn, verleen steun aan de aanbevelingen van het secretariaat in document 36.1. Moedig de andere partijen en gouvernementele, intergouvernementele en niet-gouvernementele organisaties en belanghebbenden aan om deze subregio's te helpen.	(+)

	36.2	Ondersteuning van de misdaadbestrijding met betrekking tot wilde dieren en planten en de handhaving van Cites in West- en Centraal-Afrika CoP19 Doc. 36.2	Ivoorkust, Gambia, Liberia, Niger, Nigeria en Senegal	Hebben voorgesteld om de documenten 36.1 en 36.2 samen te voegen, zie commentaar bij punt 36.1.	(-)
37.		Criminaliteit in verband met wilde dieren en planten via het internet CoP19 Doc. 37	Sec.	Steun de wijzigingen van Resolutie Conf. 11.3 (herz. CoP18) en de ontwerpbesluiten. Suggereer dat naast de beste praktijken ook de door de partijen ingevoerde nationale wetten in kaart moeten worden gebracht (aanvulling op het voorgestelde besluit 19.AA). Moet in overeenstemming worden gebracht met het wijzigingsvoorstel in Doc. 32.	+
38.		Terugdringing van de vraag ter bestrijding van illegale handel CoP19 Doc. 38	SC	Steun de goedkeuring van de richtsnoeren tijdens CoP19. Steun ook de goedkeuring van de ontwerpbesluiten en de wijzigingen van Resolutie Conf. 17.4 om de beschikbaarheid van de richtsnoeren aan de partijen in alle Cites-talen te verbeteren en de partijen aan te moedigen er gebruik van te maken.	+
39.		Binnenlandse markten voor vaak op illegale wijze verhandelde specimens CoP19 Doc. 39	SC	Steun de aanbevelingen. Moet in overeenstemming worden gebracht met het wijzigingsvoorstel in Doc. 32.	+
<u>Regulering van de handel</u>					
40.		Richtsnoeren voor het vaststellen van rechtmatige verwerving CoP19 Doc. 40	SC	Bepaalde delen van de snelle handleiding voor het vaststellen van rechtmatige verwerving ("Rapid Guide for making Legal Acquisition Findings") en van Besluit 19.BB a) " behoeven verduidelijking. Het EU-standpunt zal verder worden uitgewerkt zodra het bijgewerkte document van het secretariaat met de resultaten van de workshop over rechtmatige verwerving (augustus 2022) beschikbaar is.	(+)

41.	Elektronische systemen en informatietechnologie en legalisering en controle van vergunningen CoP19 Doc. 41	SC	Steun de conclusie van de studie betreffende de legalisering en controle van vergunningen. Steun de voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 12.3 (herz. CoP18) betreffende vergunningen en certificaten zoals gewijzigd door het Cites-secretariaat en stel voor om meer rekening te houden met systemen die volgens een hub-architectuur zijn georganiseerd. Steun de voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 11.3 (herz. CoP18) betreffende naleving en handhaving, met name om douaneautoriteiten toegang te geven tot informatie in databanken met vergunningen van beheersinstanties. Steun de ontwerpbesluiten inzake risicobeoordeling en -analyse en de ontwerpbesluiten inzake elektronische systemen en informatietechnologie.	+	
42.	Doelcodes op Cites-vergunningen en -certificaten CoP19 Doc. 42	SC	Stem in met de voorgestelde wijzigingen van de desbetreffende resoluties en steun de goedkeuring van de voorgestelde ontwerpbesluiten om opnieuw een intersessionele gezamenlijke werkgroep op te richten om het gebruik van codes voor het aangeven van het doel door de Partijen verder te evalueren en onder meer de besprekingen over de doelcodes P en T voort te zetten.	+	
43.	Vaststelling van afwezigheid van schadelijke gevolgen				
	43.1	Verslag van het Comité dieren en het Comité planten CoP19 Doc. 43.1	AC, PC	Steun de ontwerpbesluiten waarover tijdens AC31 en PC25 overeenstemming is bereikt.	+
	43.2	Vaststelling van de afwezigheid van schadelijke gevolgen voor specimens van in bijlage II opgenomen soorten die zijn onttrokken aan het mariene milieu dat niet tot het rechtsgebied van enige staat behoort CoP19 Doc. 43.2	Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	Steun de ontwerpbesluiten, aangezien zij aansluiten bij het lopende initiatief om de synergieën tussen Cites en de visserij te versterken met het oog op een betere instandhouding van onder Cites vallende bedreigde haaien en roggem.	+
44.	Identificatiemateriaal				
	44.1	Revisie van Resolutie Conf. 11.19 (herz. CoP16) CoP19 Doc. 44.1	SC	Steun de aanbevelingen.	+

	44.2	Identificatie van werkhout en andere houtproducten CoP19 Doc. 44.2	PC	Steun de ontwerpbesluiten, aangezien er in de loop der jaren veel informatie is verzameld en het samenvoegen ervan nuttig zou zijn.	+
45.		Etikettersysteem voor de handel in kaviaar CoP19 Doc. 45	SC	Steun de voorgestelde ontwerpbesluiten en de intrekking van besluit 18.146. Stel voor om een intersessionele werkgroep (WG) van het Permanent Comité op te richten die haar werkzaamheden kan beginnen zodra de analyse en de aanbevelingen van het secretariaat beschikbaar zijn.	+
46.		Handel in steenkorallen CoP19 Doc. 46	De Europese Unie en haar lidstaten	Document ingediend door de EU en haar lidstaten.	+
47.		Biotechnologisch vervaardigde specimens CoP19 Doc. 47	SC, Sec.	Steun de aanbevelingen, de vergadering met deskundigen moet een basis vormen om duidelijkheid te scheppen over definities en instandhoudingskwesties die later door de WG kunnen worden gebruikt. De vergadering moet de basis vormen voor de WG en moet daarom van tevoren plaatsvinden.	+
48.		De definitie van het begrip " passende en aanvaardbare bestemmingen " CoP19 Doc. 48	SC	Steun de goedkeuring van beide niet-bindende documenten met richtsnoeren. Steun de ontwerpbesluiten in bijlage 3, alsook de door het Cites-secretariaat voorgestelde wijzigingen.	+
49.		Aanvoer vanuit de zee CoP19 Doc. 49	SC	Steun de voorgestelde besluiten. Wijs op de ernstige bezorgdheid van de EU en de LS over het gebrek aan uitvoering van de Cites-bepalingen inzake IFS (aanvoer vanuit zee) en andere handel uit gebieden buiten de nationale jurisdictie van soorten die op de Cites-lijst staan. De EU + LS benadrukken dat voor een doeltreffende uitvoering van de Cites-bepalingen inzake mariene soorten, een doeltreffende samenwerking tussen de Cites-instanties en de visserijautoriteiten essentieel is.	+

50.	Bestemming van in beslag genomen specimens CoP19 Doc. 50	SC	Steun de voorgestelde CoP19-ontwerpbesluiten, zoals aanbevolen door SC74, en de intrekking van de besluiten 18.159 tot en met 18.164.	+
51.	Quota voor jachttrofeeën van luipaarden (<i>Panthera pardus</i>) CoP19 Doc. 51	SC	Steun de wijziging van punt 1a) van Resolutie Conf. 10.14 (herz. CoP16). Stel een wijziging voor van de door het secretariaat voorgestelde besluiten om ervoor te zorgen dat de uitvoerquota (met inbegrip van jachtquota) regelmatig worden herzien.	(+)
52.	Vervoer van levende specimens: verbetering van de uitvoering van de vervoersvoorschriften CoP19 Doc. 52	Canada, Ivoorkust, Kenia, Mexico, Nigeria, Senegal en de Verenigde Staten van Amerika	Steun de voorgestelde besluiten en de wijzigingen van de resoluties, met name wat betreft de toegang tot de IATA-voorschriften. Vraag om verduidelijking van het doel van de eerste (kleine) wijziging van Resolutie Conf. 10.21 (toevoeging van "regardless of the method of transport" ("ongeacht de vervoerswijze"), en verzoek te kijken naar mogelijke gevolgen van richtsnoeren voor andere vervoerswijzen dan luchtvervoer. Sta open voor suggesties van Partijen of relevante belanghebbenden om de haalbaarheid van de voorgestelde wijzigingen te vergroten zonder het ambitieniveau van het voorstel te verlagen.	+
<u>Vrijstellingen en bijzondere handelsbepalingen</u>				
53.	Herziening van de Cites-bepalingen inzake de handel in specimens van niet uit het wild afkomstige dieren en planten CoP19 Doc. 53	SC	Steun de voortzetting van de intersessionele werkgroep, omdat de behandelde kwesties complex zijn en er onvoldoende tijd was om alle punten van het mandaat te bespreken. Vooral in bijlage I moeten in de tekst ingrijpende verbeteringen worden aangebracht om die duidelijker en specifieker te maken, ook om tegemoet te komen aan de bezwaren van het Cites-secretariaat. In overeenstemming met het standpunt van het secretariaat pleiten voor uitstel van de goedkeuring van de wijzigingen van Resolutie 10.16 voor de CoP20, maar openstaan om die tijdens de CoP19 aan te nemen als er overeenstemming is over substantiële verbeteringen.	(-)
54.	Herziening van de bepalingen van Conf. 17.7 betreffende de herbeoordeling van de handel in specimens van dieren die naar verluidens in gevangenschap zijn geproduceerd	Sec. namens het SC en in overleg met de voorzitter van het AC.	Steun het voorstel in het algemeen, maar de formulering van de wijzigingen in bijlage 1 bij de resolutie moet op bepaalde punten worden aangepast, vooral om recht te doen aan het resultaat van SC75 (13/11/2022) en de workshop van juni 2022. Steun de ontwerpbesluiten in bijlage 2.	(+)

55.	Registratie van programma's voor het in gevangenschap en voor commerciële doeleinden fokken van in bijlage I opgenomen diersoorten CoP19 Doc. 55	Verenigde Staten van Amerika	Wijs bepaalde delen van de motivering in het document af en wijs krachtdadig een aantal voorgestelde wijzigingen af. Steun in het algemeen het idee dat in de registratie vermelde goederen op de Cites-website openbaar worden gemaakt. Het voorstel dat voor aanvullende goederen een nieuwe registratie vereist is, wordt verworpen. Openstaan voor een uitsluitingsbenadering, d.w.z. het registratieproces uitbreiden tot goederen die uitdrukkelijk in de registratie waren uitgesloten. Met deze wijzigingen kan het voorstel worden aanvaard.	(-)
56.	Richtsnoeren voor de uitlegging van het begrip " kunstmatig gekweekt " CoP19 Doc. 56	PC	Steun de goedkeuring van de ontwerpbesluiten in bijlage 1. Met betrekking tot agarhout bleven het gebruik van de oorsprongscode Y en andere kwesties open bij het opstellen van de voorlopige richtsnoeren: zich verzetten tegen elke mogelijke wijziging van het mandaat voor de herziening van de richtsnoeren die uiteindelijk zou kunnen leiden tot een afzwakking van de huidige normen met betrekking tot broncode "A", "Y" en de definitie van aanplantingen.	+
57.	Specimens opgekweekt uit in het wild verzamelde zaden of sporen die worden geacht kunstmatig gekweekt te zijn CoP19 Doc. 57	PC in overleg met de voorzitter van het SC	Steun de intrekking van de besluiten 18.179 tot en met 18.181, aangezien de werkzaamheden zijn voltooid.	+

Soortspecifieke aangelegenheden

58.	West-Afrikaanse gieren (<i>Accipitridae</i> spp.) CoP19 Doc. 58	SC in overleg met het Sec.	Stem in met de goedkeuring van de ontwerpbesluiten 19.AA tot en met 19.FF die de besluiten 18.186 tot en met 18.192 vervangen.	+
59.	Illegale handel in jachtluipaarden (<i>Acinonyx jubatus</i>) CoP19 Doc. 59	Ethiopië	De aanbevelingen steunen, aangezien illegale handel een acute bedreiging vormt. Aanbevelen de Noordwest-Afrikaanse en Iraanse ondersoort op te nemen in alle overwegingen over de bestrijding van illegale handel, voor zover relevant, en een mechanisme in te stellen om de werkzaamheden van de Taskforce grote katten te onderbouwen en te versterken. Voorts moet SC78 en niet SC77 aanbevelingen doen aan de CoP20.	(+)

60.	Instandhouding van amfibieën (<i>Amphibia</i> spp.) CoP19 Doc. 60		AC	Steun de aanbevelingen, aangezien er niet voldoende gegevens over amfibieënsoorten in de internationale handel zijn verzameld.	+
61.	Paling of aal (Anguilla spp.) CoP19 Doc. 61		SC in overleg met de voorzitter van het AC	Steun de aanbevelingen van het SC om de in bijlage 1 opgenomen ontwerpbesluiten 19.AA tot en met 19.DD goed te keuren.	+
62.	Agarhout-leverende taxa (<i>Aquilaria</i> spp. en <i>Gyrinops</i> spp.)				
	62.1	Verslag van het Comité planten CoP19 Doc. 62,1	PC	Steun alleen de door het secretariaat gewijzigde versie van het ontwerpbesluit. Benadruk dat bij de herziening van Resolutie 16.10 en andere resoluties ter zake rekening moet worden gehouden met nieuwe informatie uit doc. 62.2, uit het daarin voorgestelde onderzoek, en uit informatiedocument CoP19 Inf. 5. Maak echter duidelijk dat Resolutie 10.13 betreffende de uitvoering van de Overeenkomst met betrekking tot boomsoorten en andere mogelijke resoluties niet mogen worden afgezwakt wat de definities en specificaties van kunstmatige kweek betreft.	(+)
	62.2	De geschiedenis van en uitdagingen met betrekking tot agarhout en Cites CoP19 Doc. 62.2	Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	Onderschrijf het nut van de verzamelde informatie, of beveel die aan. Verzoek om bij eventuele herzieningen van Resolutie 16.10 rekening te houden met de potentiële resultaten van het voorgestelde onderzoek, overeenkomstig het ontwerpbesluit in document 62.1.	(+)
63.	Bomen van het geslacht <i>Boswellia</i> (<i>Boswellia</i> spp.) CoP19 Doc. 63		PC	Steun het voorstel. De ontwerpbesluiten bieden een redelijke manier om lacunes in de kennis te dichten en maken het voor de Partijen mogelijk in de toekomst eventueel voorstellen met betrekking tot de samenstelling van de bijlagen te doen.	+

64.	Zeeschildpadden (<i>Cheloniidae</i> spp. en <i>Dermochelyidae</i> spp.)				
64.1	Verslag van het secretariaat en van het Permanent Comité CoP19 Doc. 64.1	SC, Sec.	Steun het nieuwe voorstel van het secretariaat om bepaalde ontwerpbesluiten op te nemen in een nieuwe resolutie over zeeschildpadden, zoals voorgesteld in document 64.2, en besluit 18.217 (herz. CoP19) te hernieuwen. Twee soorten zeeschildpadden zijn ernstig bedreigd, één is bedreigd en alle beoordelingen van de IUCN voorspellen een negatieve populatietrend. Er zijn meer inspanningen nodig om verdere achteruitgang en uitsterven te voorkomen. Steun voor samenvoeging met 64.2.	(+)	
64.2	Instandhouding van zeeschildpadden CoP19 Doc. 64.2	Brazilië, Colombia, Costa Rica, Peru en de Verenigde Staten van Amerika	Steun de nieuwe resolutie met de door het secretariaat voorgestelde wijzigingen. Steun de samenvoeging met 64.1.	(+)	
65.	Haaien en roggen (<i>Elasmobranchii</i> spp.) CoP19 Doc. 65	SC, AC, in overleg met het Sec. en het AC	Steun de aanbevelingen van het Permanent Comité en het Comité dieren om de in bijlage 4 bij het document opgenomen ontwerpbesluiten 19.AA tot en met 19.FF goed te keuren. Langetermijnfinanciering is van essentieel belang om de nodige steun te verlenen voor de uitvoering van de lijsten van mariene soorten, en daarom mag de actie in Besluit 19.BB niet afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van externe financiering.	+	
66.	Olifanten (<i>Elephantidae</i> spp.)				
66.1	Uitvoering van Resolutie Conf. 10.10 (herz. CoP18) betreffende de handel in olifantenspecimens CoP19 Doc. 66.1	Sec. op verzoek van het SC	Steun de reeks besluiten in bijlage 1 in verband met de sluiting van de binnenlandse markten voor ivoor. Steun de ontwerpbesluiten in bijlage 2 in verband met ivoor van mammoet, alsook de door het Cites-secretariaat voorgestelde wijziging. Steun de ontwerpbesluiten in bijlage 3 over handel in Aziatische olifant. Steun de reeks ontwerpbesluiten in bijlage 4 in verband met de praktische richtsnoeren over ivoorvoorraden.	+	

66.2	Ivoorvoorraden				
	66.2.1	Ivoorvoorraden: Uitvoering van Resolutie Conf. 10.10 (herz. CoP18) betreffende de handel in olifantenspecimens CoP19 Doc. 66.2.1	Benin, Burkina Faso, Equatoriaal-Guinea, Ethiopië, Gabon, Kenia, Liberia, Niger, Senegal en Togo	Onderken de behoefte aan goede rapportage, maar deel het standpunt van het secretariaat dat de rapportage over ivoorvoorraden en de verlening van technische ondersteuning met betrekking tot voorraadbeheer als bedoeld in punt 7, onder e), en punt 11 van Resolutie Conf. 10.10 (Rec. CoP 18) over handel in olifantenspecimens voldoet, mits de Partijen die naar behoren uitvoeren, en dat de voorgestelde nieuwe ontwerpbesluiten in bijlage 4 bij CoP19 Doc. 66.1 volstaan. Maak bezwaar tegen ontwerpbesluit 19AA en BB zoals nu voorgesteld, maar steun de reeks gewijzigde besluiten die het secretariaat voorstelt.	(-)
	66.2.2	Oprichting van een fonds dat toegankelijk is voor landen in het verspreidingsgebied na de niet-commerciële verwijdering van ivoorvoorraden CoP19 Doc. 66.2.2	Kenia	De EU is over het algemeen voorstander van de niet-commerciële verwijdering van ivoor, maar is van mening dat elke Partij het soevereine recht heeft om te beslissen hoe zij hun voorraden beheren, zolang die naar behoren worden beheerd. Het is de vraag of een geïnstitutionaliseerd financieringsproces nodig is om een van de verwijderingsmethoden voor slechts één soort in beslag genomen specimens te ondersteunen. Maak bezwaar tegen het voorstel zoals het nu is; een gezamenlijke aanpak van alle staten die deel uitmaken van het verspreidingsgebied van de Afrikaanse olifanten, zou passender zijn.	(-)
66.3	Herziening van Resolutie Conf. 10.10 (herz. CoP16) betreffende de sluiting van de binnenlandse markten voor ivoor CoP19 Doc. 66.3		Benin, Burkina Faso, Equatoriaal-Guinea, Ethiopië, Gabon, Liberia, Niger, Senegal en Togo	De EU steunt ontwerpbesluit 19.AA, maar vraagt zich af of de wijzigingen in ontwerpbesluit 19.BB en 19.CC noodzakelijk zijn, aangezien onduidelijk is welke andere soort relevante beschikbare informatie wordt bedoeld. Besluit 19.AD zoals dat is herzien door het secretariaat, kan worden gesteund.	(-)

	66.4	Handel in levende Afrikaanse olifanten				
	66.4.1	Internationale handel in levende Afrikaanse olifantenspecimens: Voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 10.10 (herz. CoP17) betreffende de handel in olifantenspecimens CoP19 Doc. 66.4.1	Benin, Burkina Faso, Equatoriaal-Guinea, Ethiopië, Gabon, Liberia, Niger, Senegal en Togo	Het doel van dit document strookt met de door de EU gedeelde doelstelling (zie Doc. 66.4.2), namelijk de handel in levende olifanten te beperken tot programma's voor instandhouding in situ, met slechts beperkte uitzonderingen. Sta open voor discussie met de indieners over de te volgen koers om het doel te bereiken. Wijs evenwel verschillende elementen van het voorstel af, daarvoor moet een bredere oplossing worden gevonden (interpretatie van annotatie 2, specifieke regels voor de handel in levende Afrikaanse olifanten die rekening houden met uitzonderlijke overbrengingen ex situ, en niet-bindende richtsnoeren inzake huisvesting en zorg en de voordelen van instandhouding in situ).	(-)	
	66.4.2	Verduidelijking van het kader: voorstel van de Europese Unie CoP19 Doc. 66.4.2	De Europese Unie en haar lidstaten	Document ingediend door de EU en haar lidstaten.	+	
	66.5	Verslag over de controle op het illegaal doden van olifanten (MIKE) CoP19 Doc. 66.5	Sec.	Neem nota van het verslag.		
	66.6	Verslag over het informatiesysteem over de handel in olifanten (ETIS) CoP19 Doc. 66.6	Sec.	Neem nota van het verslag.		
	66.7	Herziening van het proces van nationale ivooractieplannen CoP19 Doc. 66.7	Malawi, Senegal en de Verenigde Staten van Amerika	De EU moet de herziening steunen op voorwaarde dat die gericht is op de specifieke in het document vastgestelde kwesties en niet noodzakelijk op het hele proces, en zonder het proces te verzwakken.	(+)	
67.	Cites- Taskforce grote katten (<i>Felidae</i> spp.) CoP19 Doc. 67		SC	Steun de voorgestelde ontwerpbesluiten inzake de herziene taakomschrijving en modus operandi van de Cites-Taskforce grote katten, zoals overeengekomen tijdens SC74, ofschoon in overeenstemming met Doc. 59 en 73.2 een aantal wijzigingen nodig kunnen zijn, en inzake de intrekking van de besluiten 18.245 en 18.248.	+	

68.	Aziatische grote katten (<i>Felidae</i> spp.) CoP19 Doc. 68		Sec. in overleg met de voorzitter van het SC	Steun het document in algemene zin. Er zullen verbeteringen in Besluit 19.AA worden voorgesteld om de uitwisseling van informatie over forensische onderzoeksprojecten, met inbegrip van genetische en andere methoden, te verbeteren.	+
69.	Zeepaardjes (<i>Hippocampus</i> spp.)				
	69.1	Verslag van het Permanent Comité CoP19 Doc. 69,1	SC	Steun de aanbevelingen van het Permanent Comité om de in bijlage 1 bij het document opgenomen ontwerpbesluiten 19.AA tot en met 19.CC goed te keuren. Steun vooral de organisatie van een workshop voor deskundigen die de uitvoering en handhaving van Cites voor de handel in <i>Hippocampus</i> spp. zullen bespreken.	+
	69.2	Volgende stappen naar de succesvolle opname van zeepaardjes in bijlage II CoP19 Doc. 69.2	Maldiven, Monaco, Nigeria, Peru, Senegal, Sri Lanka, Togo, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland en de Verenigde Staten van Amerika	Aan de indieners wordt voorgesteld te overwegen het document samen te voegen met 69.1, aangezien beide documenten vergelijkbare doelstellingen hebben. Belangrijke kwesties die aandacht verdienen zijn de opname van zeepaardjes door de voorgestelde NDF-workshop (69.2) en de organisatie van een workshop voor deskundigen die de uitvoering en handhaving van Cites voor de handel in <i>Hippocampus</i> spp. bespreken (69.1).	(+)
70.	Verschillende soorten palissanderhout [<i>Leguminosae (Fabaceae)</i>] CoP19 Doc. 70		PC	Steun de ontwerpbesluiten zoals overeengekomen door het Comité planten betreffende bomen die tot palissanderhout worden verwerkt.	+
71.	Schubdierachtigen (<i>Manis</i> spp.)				
	71.1	Verslag van het Permanent Comité en het Comité dieren CoP19 Doc. 71,1	SC in overleg met de voorzitter van het AC	Steun de aanbevelingen, maar er kunnen nog andere punten die in Doc. 71.2 worden aangehaald, worden toegevoegd.	+

	71.2	Voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 17.10 CoP19 Doc. 71.2	Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	Steun de voorgestelde wijzigingen, aangezien meer maatregelen nodig zijn om de illegale handel in schubdieren te voorkomen. Steun de geconsolideerde tekst van 71.1 en 71.2 zoals voorgesteld door het secretariaat.	+
72.		Afrikaanse leeuw (<i>Panthera leo</i>) CoP19 Doc. 72	Sec. in overleg met de voorzitter van het SC	Steun het voorstel van het AC voor verdere intersessionele werkzaamheden met betrekking tot Afrikaanse leeuwen (<i>Panthera leo</i>) en de goedkeuring van het nieuwe besluit.	+
73.		Jaguars (<i>Panthera onca</i>)			
	73.1	Verslag van het Permanent Comité CoP19 Doc. 73.1	SC	Steun de schrapping van de besluiten 18.251 tot en met 18.253, zoals aanbevolen door het SC, en keur de ontwerpbesluiten inzake jaguars in bijlage 1 bij dit document goed.	+
	73.2	Voorgestelde wijzigingen van de ontwerpbesluiten inzake jaguars waarover tijdens SC74 overeenstemming is bereikt CoP19 Doc. 73.2	Costa Rica, El Salvador, Mexico en Peru	Steun in beginsel de ontwerpbesluiten indien 19.DD b) wordt geschrapt (verzoek de noodzaak van een specifieke resolutie over jaguars, die tijdens de CoP18 niet door de EU werd gesteund). Zet een mechanisme op om de werkzaamheden van de Taskforce grote katten te onderbouwen en te versterken.	(+)
74.		Handel in en instandhoudingsbeheer van zangvogels (<i>Passeriformes</i> spp.) CoP19 Doc. 74	AC	Steun de aanbevelingen van het Comité dieren om de besluiten 18.256 tot en met 18.259 inzake de handel in en het instandhoudingsbeheer van zangvogels (<i>Passeriformes</i> spp.) te verlengen, aangezien er financiering beschikbaar is geworden.	+
75.		Neushoorns (<i>Rhinocerotidae</i> spp.) CoP19 Doc. 75	SC, Sec.	Steun het door het Permanent Comité en het secretariaat opgestelde document, alsook de wijzigingen in Resolutie Conf. 9.14 (COP17) en de reeks besluiten in bijlage 3. Ga na of sommige elementen van Besluit 18.110 die tot de Partijen zijn gericht en waarvoor schrapping wordt voorgesteld, in Resolutie 9.14 (CoP17) of in de besluiten moeten worden gehandhaafd.	+

76.	Saiga-antilope (<i>Saiga</i> spp.) CoP19 Doc. 76	SC.	Steun de door het AC voorgestelde besluiten, zoals gewijzigd door het secretariaat.	+
77.	Roze vleugelhoorn (<i>Strombus gigas</i>) CoP19 Doc. 77	Sec.	Steun de ontwerpbesluiten 19.AA tot en met 19.DD in bijlage 1 bij dit document en de intrekking van de besluiten 18.275 tot en met 18.280, met uitzondering van 18.278b, dat moet worden gehandhaafd.	(+)
78.	Land- en zoetwaterschildpadden (<i>Testudines</i> spp.) CoP19 Doc. 78	Sec.	Stem ermee in dat de besluiten 18.286 tot en met 18.291 zijn uitgevoerd en kunnen worden ingetrokken. Stel een vervolgbesluit voor waarin Madagaskar wordt verzocht een alomvattende instandhoudingsstrategie voor zijn bedreigde schildpaddensoorten voor te leggen.	+
79.	Afrikaanse boomsoorten CoP19 Doc. 79	PC	Steun het voorstel. De bijwerking van de lijst van Afrikaanse boomsoorten en de daarmee verband houdende Cites-processen in de bijlage bij document PC25 Doc. 28 is een noodzakelijke stap.	+
80.	Mariene siervissen CoP19 Doc. 80	AC	Steun de goedkeuring van de ontwerpbesluiten 19.AA tot en met 19.BB in bijlage 1 bij dit document en de intrekking van de besluiten 18.263 tot en met 18.265.	+
81.	Neotropische boomsoorten CoP19 Doc. 81	PC	Steun het voorstel. De bijwerking van de lijst van neotropische boomsoorten en de daarmee verband houdende Cites-processen in de bijlage bij document PC25 Doc. 29 is een noodzakelijke stap.	+
82.	Handel in geneeskrachtige en aromatische plantensoorten CoP19 Doc. 82	PC	Steun het voorstel, maar eis dat een eventuele nieuwe resolutie niet beperkt mag blijven tot geneesmiddelen, maar alle soorten producten moet omvatten die specimens van geneeskrachtige en aromatische plantensoorten bevatten.	+

83.	Identificatie van met uitsterven bedreigde soorten voor Cites-Partijen CoP19 Doc. 83		Gambia, Liberia, Niger, Nigeria en Senegal	Wijs de ontwerpresolutie ter oprichting van een nieuwe databank af, aangezien de bestaande Rode Lijst van de IUCN volstaat voor beoordelingen. Wijs ook de ontwerpbesluiten in bijlage 2 in hun huidige bewoordingen af; erken echter dat sommige landen in het verspreidingsgebied technische hulp nodig hebben bij het opstellen van voorstellen voor lijsten van door de internationale handel bedreigde soorten die nog niet in de Cites-bijlagen zijn opgenomen.	-
<u>Beheer van de bijlagen</u>					
84.	Standaardnomenclatuur				
	84.1	Verslag van het Comité dieren en het Comité planten CoP19 Doc. 84,1	AC, PC, opgesteld door hun respectieve nomenclatuur- deskundigen	Steun de goedkeuring van de voorgestelde besluiten en de verlenging van de besluiten van CoP18 zoals uiteengezet in Doc. 84.1 en steun de goedkeuring van de herziene Resolutie Conf. 12.11 (herz. CoP18) met betrekking tot zowel flora als fauna.	+
	84.2	Standaardnomenclatuur voor Dipteryx spp. CoP19 Doc. 84.2	De Europese Unie en haar lidstaten	Document ingediend door de EU en haar lidstaten.	+
	84.3	Standaardnomenclatuur voor Khaya spp. CoP19 Doc. 84.3	De Europese Unie en haar lidstaten	Document ingediend door de EU en haar lidstaten.	+
	84.4	Standaardnomenclatuur voor Rhodiola spp. CoP19 Doc. 84.4	De Europese Unie en haar lidstaten	Document ingediend door de EU en haar lidstaten.	+
85.	Annotaties				
	85.1	Verslag van het Permanent Comité CoP19 Doc. 85.1	SC	Steun het door het SC voorgestelde document en steun de herinstelling van de werkgroep.	+

	85.2	Informatiesysteem voor de handel in onder Cites vallende boomsoorten CoP19 Doc. 85.2	SC, Sec.	Steun het voorstel, aangezien het belangrijk is om bestaande werkzaamheden in kaart te brengen en daarop voort te bouwen, maar zorg ervoor dat het werk van de IOTH niet wordt overgedaan.	+
	85.3	Informeel beoordelingsmechanisme voor bestaande en voorgestelde annotaties CoP19 Doc. 85.3	Voorzitter van het SC in overleg met het Sec.	Steun het voorgestelde besluit inzake het informeel beoordelingsmechanisme voor bestaande en voorgestelde annotaties.	+
86.		Producten die specimens van in bijlage II opgenomen orchideeën bevatten CoP19 Doc. 86	SC	Steun de ontwerpbesluiten en de intrekking van de besluiten 18.327 tot en met 18.330.	+
87.		Wijzigingen van Resolutie Conf. 9.24 (herz. CoP17)			
	87.1	Voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 9.24 (herz. CoP17) CoP19 Doc. 87.1	Botswana, Cambodja, Eswatini, Namibië, Zimbabwe	Wijs de heropening van de besprekingen over Resolutie 9.24 af. Sta open voor bespreking van bepaalde elementen van het voorstel die buiten het toepassingsgebied van Resolutie 9.24 vallen.	-
	87.2	In de Cites-bijlagen opgenomen aquatisc soorten: voorstellen voor een nieuwe aanpak voor het in de lijst opnemen van haaien en roggen CoP19 Doc. 87.2	Senegal	In de voetnoot "Toepassing van achteruitgang bij commercieel geëxploiteerde aquatische soorten" in bijlage 5 bij Resolutie Conf. 9.24 (herz. CoP17) is sprake van "commercieel geëxploiteerde aquatische soorten", een onduidelijke uitdrukking die tot misverstanden leidt. De EU is het ermee eens dat de voetnoot moet worden herzien en kan ermee instemmen dat tijdens de CoP een werkgroep wordt opgericht om te bespreken wat de beste te volgen koers is voor alle aquatische taxa met trage groeicijfers en een laag voortplantingsresultaat (niet alleen voor haaien en roggen).	(+)

88.	Voorbehoud gemaakt na de 18e vergadering van de Conferentie van de Partijen CoP19 Doc. 88	Sec.	Steun de voorstellen van het secretariaat met betrekking tot een nieuw punt 1 h) in Resolutie 11.21 (herz. CoP18) en een nieuw punt 2 f), in Resolutie 4.6 (herz. CoP18), als mogelijk alternatief voor de tekstvoorstellen van de EU over hetzelfde onderwerp in Doc. 66.4, punt 14, aangezien de voorstellen van het secretariaat dezelfde bedoeling en hetzelfde doel hebben. Voorlopige steun voor de goedkeuring van de andere door het secretariaat voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 11.21, Resolutie Conf. 4.6 (herz. CoP18) en Resolutie Conf. 4.25 (herz. CoP 18). Niettemin zullen voor de tekst misschien nog voorstellen ter verbetering worden ingediend, vooral wat de gesplitste lijsten in Resolutie Conf. 4.25 (herz. CoP18) betreft om ervoor te zorgen dat Resolutie Conf. 4.25 (herz. CoP18) ook op planten van toepassing zijn, en om er zeker van te zijn dat de voorgestelde wijzigingen van Resolutie Conf. 4.6 (herz. CoP18) rekening houden met het verband tussen het wijzigen van resoluties en het wijzigen van annotaties waarin naar deze resoluties wordt verwezen.	(+)
-----	---	------	--	-----

Voorstellen tot wijziging van de bijlagen

89.	Voorstellen tot wijziging van de bijlagen I en II			<i>Voorstellen met betrekking tot de samenstelling van de bijlagen komen in deel 2 van dit document aan bod.</i>	
	89.1	Beoordeling door het secretariaat van de voorstellen tot wijziging van de bijlagen I en II CoP19 Doc. 89,1			
	89.2	Opmerkingen van de Partijen CoP19 Doc. 89.2	Sec.		
	89.3	Opmerkingen van belanghebbenden die volgens de regelgeving moeten worden geraadpleegd CoP19 Doc. 89.3			

Sluiting van de vergadering

90.	Vaststelling van het tijdstip en de plaats van de volgende reguliere vergadering van de Conferentie van de Partijen		Geen document	
-----	--	--	---------------	--

91.	Slotopmerkingen (waarnemers, Partijen, Secretaris-Generaal van Cites, regering van gastland)		Geen document	
-----	--	--	---------------	--

(¹) Sec. = Cites-secretariaat

SC = Permanent Comité

AC = Comité dieren

PC = Comité planten

2. VOORSTELLEN MET BETREKKING TOT DE SAMENSTELLING VAN DE BIJLAGEN

Nr.	Taxon / behandelde kwestie	Voorstel	Indiener	Opmerkingen	Stand-punt
FAUNA – MAMMALIA					
1.	<i>Hippopotamus amphibious</i> (Hippopotamus)	II – I Overhevelen van bijlage II naar bijlage I	Benin, Burkina Faso, Centraal-Afrikaanse Republiek, Gabon, Guinee, Liberia, Mali, Niger, Senegal, Togo	Wijs het voorstel af. De populatie voldoet niet aan de criteria voor opname in bijlage I. Onderken dat het nodig is de instandhouding van de soorten in bepaalde regio's te versterken en sta open voor een bespreking over de weg die voor opname in bijlage II moet worden gevolgd.	-
2.	<i>Ceratotherium simum simum</i> (zuidelijke witte neushoorn) (populatie in Namibië))	I – II De populatie in Namibië overhevelen van bijlage I naar bijlage II met de volgende annotatie: Uitsluitend met het oog op het toestaan van internationaal verkeer van: a) levende dieren die uitsluitend bestemd zijn voor instandhouding in situ; en b) jachttrofeeën. Alle andere specimen worden als specimen van een soort van bijlage I beschouwd en de handel daarin wordt dienovereenkomstig gereguleerd.	Botswana, Namibië	Er lijkt voldaan te zijn aan de criteria voor de verlaging van het beschermingsniveau. Er ontbreken echter gegevens over de voortplanting en de structuur van de populatie, alsook over de effectieve omvang van de populatie, en de fragmentatie van de populatie is verontrustend. Derhalve kan alleen steun worden verleend aan de overheveling naar bijlage II van levende dieren die uitsluitend bestemd zijn voor instandhouding in situ, en naar gebieden in Afrika binnen het natuurlijk en historisch verspreidingsgebied van de soort. Overheveling naar bijlage II om de handel in jachttrofeeën te kunnen toestaan kan als voorzorgsmaatregel niet worden gesteund, aangezien is aangetoond dat neushoornhoorns afkomstig van jachttrofeeën in de illegale handel terechtkomen, en de opname in bijlage II ertoe zou leiden dat de invoerende Partijen minder streng gaan toezien op jachttrofeeën	(-)

3.	<i>Ceratotherium simum simum</i> (zuidelijke witte neushoorn) (populatie in Eswatini)	Schrapping van de bestaande annotatie bij de vermelding van de populatie in Eswatini in bijlage II	Eswatini	Wijs het voorstel af. Hoewel de populatie nog steeds voldoet aan de criteria voor opname in bijlage II, zou door de voorgestelde schrapping van de annotatie niet aan de voorzorgsmaatregelen van punt A.2, a), van bijlage 4 bij Resolutie Conf. 9.24 worden voldaan. Een hervatting van de handel in neushoornhoorn zou op dit moment, gezien de prevalentie van stroperij en illegale handel, een verkeerd signaal geven. Daarnaast zouden de maatregelen van veel Partijen om de vraag met betrekking tot deze soort te verminderen, worden ondermijnd.	-
4.	<i>Loxodonta africana</i> (Afrikaanse olifant) (populaties in Botswana, Namibië, Zuid-Afrika en Zimbabwe)	Wijziging van annotatie 2 met betrekking tot de populaties in Botswana, Namibië, Zuid-Afrika en Zimbabwe De voorgestelde wijzigingen zijn doorgestreept: Uitsluitend met het oog op het toestaan van: a) niet-commercieel verkeer van jachttrofeeën; b) verkeer van levende dieren met een passende en aanvaardbare bestemming zoals omschreven in Resolutie Conf. 11.20 (herz. CoP17) voor Botswana en Zimbabwe en ten behoeve van instandhoudingsprogramma's in situ voor Namibië en Zuid-Afrika; c) handel in huiden; d) handel in haar; e) handel in lederwaren: commercieel of niet-commercieel verkeer voor Botswana, Namibië, Zuid-Afrika en Zimbabwe; f) niet-commercieel verkeer van individueel gemerkte en gecertificeerde, in afgewerkte sieraden verwerkte ekipa's voor Namibië en niet-commercieel verkeer van ivoorsnijwerk voor Zimbabwe; g) handel in geregistreerd onbewerkt ivoor (voor Botswana, Namibië, Zuid-Afrika en Zimbabwe: complete slagstanden en stukken), voor zover aan de volgende voorwaarden is voldaan:	Zimbabwe	Wijs het voorstel in zijn huidige vorm af, aangezien de gevraagde wijziging zou leiden tot openstelling van de internationale handel in ivoor en dus niet voldoet aan de voorzorgsmaatregelen van bijlage 4 bij Resolutie Conf. 9.24. Indien tijdens de CoP19 overeenstemming wordt bereikt over de gevolgen van een voorbehoud bij wijzigingen van een annotatie (de vroegere annotatie zou blijven bestaan) en de wijzigingen van de annotatie beperkt zouden blijven tot het schrappen van overbodige delen over de vroegere eenmalige verkoop en/of het schrappen van de verwijzing naar de resolutie op een wijze die in overeenstemming is met het door de EU voorgestelde document 66.4.2, zou de EU voor een wijziging kunnen stemmen.	(-)

	i) uitsluitend geregistreerde voorraden die eigendom zijn van de overheid en afkomstig zijn uit het betrokken land (met uitsluiting van in beslag genomen ivoor en ivoor van onbekende herkomst); ii) uitsluitend naar handelspartners waarvan door het secretariaat in overleg met het Permanent Comité is vastgesteld dat zij over adequate nationale wetgeving en adequate interne mechanismen voor controle op de handel beschikken om te garanderen dat het ingevoerde ivoor niet wordt wederuitgevoerd en wordt beheerd conform alle eisen van Resolutie Conf. 10.10 (herz. CoP17) inzake de binnenlandse verwerking en handel; iii) niet alvorens het secretariaat de toekomstige invoerende landen en de geregistreerde voorraden in overheidsbezit heeft gecontroleerd; iv) de opbrengst van de verkoop wordt uitsluitend gebruikt voor programma's ter instandhouding van de olifant en voor het behoud en de ontwikkeling van gemeenschappen in of grenzend aan het verspreidingsgebied van de olifant; en Op voorstel van het secretariaat kan het Permanent Comité besluiten dit handelsverkeer geheel of gedeeltelijk stop te zetten indien de uitvoerende of invoerende landen de regels niet naleven of indien wordt aangetoond dat dit verkeer schadelijke gevolgen heeft voor andere olifantenpopulaties. Alle andere specimens worden als specimens van een soort van bijlage I beschouwd en de handel daarin wordt dienovereenkomstig gereguleerd.			

5.	<i>Loxodonta africana</i> (Afrikaanse olifant) (populaties in Botswana, Namibië, Zuid-Afrika en Zimbabwe)	II – I De populaties in Botswana, Namibië, Zuid-Afrika en Zimbabwe overhevelen van bijlage II naar bijlage I.	Burkina Faso, Equatoriaal-Guinea, Mali, Senegal	Deze vier populaties voldoen niet aan de criteria voor opname in bijlage I.	-
6.	<i>Cynomys mexicanus</i> (Mexicaanse prairiehond)	I – II Overhevelen van bijlage I naar bijlage II	Mexico	Er wordt niet langer voldaan aan de criteria voor opname in bijlage I. Sinds de soort in 1975 in Cites-bijlage I is opgenomen, zijn er slechts twee internationale handelstransacties geregistreerd (beide met monsters voor wetenschappelijke doeleinden). De Mexicaanse rechtshandhavingsautoriteit (Profepa) heeft gemeld dat er tussen 2013 en 2019 op nationaal niveau negen specimens in beslag zijn genomen. Er is geen officieel register van de verkoop van specimens van deze soort en er is evenmin een nationale of internationale markt die de wilde populaties bedreigt.	+

FAUNA – AVES

7.	<i>Branta canadensis leucopareia</i> (Aleoetengans)	I – II Overhevelen van bijlage I naar bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	Steun het voorstel. De populatie van deze ondersoort is goed hersteld nadat zij in de jaren zestig van de 20e eeuw bijna was uitgestorven; de huidige populatie van 162 000 vogels wordt goed beheerd door middel van geregleerde jacht. Er wordt geen melding gemaakt van illegale handel.	+
8.	<i>Kittacincla malabarica</i> ("white-rumped Shama")	Opnemen in bijlage II	Maleisië, Singapore	Steun het voorstel aangezien aan de criteria voor opname in bijlage II is voldaan. Wegens haar zangkunsten is deze soort een van de meest waardevolle soorten in de Zuidoost-Aziatische kooivogelhandel en behoort zij tot de voornaamste soorten die bij zangwedstrijden worden gebruikt.	+
9.	<i>Pycnonotus zeylanicus</i> (geelkruinbuulbuul)	II – I Overhevelen van bijlage II naar bijlage I	Maleisië, Singapore, Verenigde Staten van Amerika	Steun het voorstel. Deze soort voldoet aan de biologische criteria in bijlage 1 bij Resolutie Conf. 9.24 (herz. CoP17).	+

10.	<i>Phoebastria albatrus</i> (Stellers albatros))	I – II Overhevelen van bijlage I naar bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	Steun het voorstel, aangezien de internationale handel niet langer een bedreiging vormt en er geen grote vraag meer naar de soort is. Aangezien de populatie echter nog steeds zeer klein en kwetsbaar is, moeten de VS en de andere landen in het verspreidingsgebied worden aangemoedigd om ervoor te zorgen dat passende instandhoudingsmaatregelen worden genomen om een stabiele, groeiende populatie te waarborgen.	+
-----	---	---	------------------------------	---	---

FAUNA – REPTILIA

11.	<i>Caiman latirostris</i> (breedsnuitkaaiman) (populatie in Brazilië)	I – II De populatie in Brazilië overhevelen van bijlage I naar bijlage II	Brazilië	Steun, aangezien de soort sinds de jaren 1990 op veel plaatsen wijdverbreid en overvloedig aanwezig is en in de nabije toekomst geen risico op uitsterven loopt. Aan de voorzorgsmaatregelen overeenkomstig bijlage 4, punt A 2, a), ii), van Resolutie 9.24 (herz.) wordt voldaan en de soort handhaven in bijlage I overeenkomstig artikel II, lid 1, van de Overeenkomst zou niet gerechtvaardigd zijn.	+
12.	<i>Crocodylus porosus</i> (zeekrokodil) (populatie van de Palawan-eilanden (Filipijnen))	I – II Overheveling van de populatie van de Palawan-eilanden (Filipijnen) van bijlage I naar bijlage II met een nulquotum voor de uitvoer van wilde specimens	Filipijnen	Steun, aangezien de soort niet wereldwijd wordt bedreigd en het nulquotum voor de uitvoer van wilde specimens voorziet in een voorzorgsmaatregel overeenkomstig bijlage 4, punt A 2 a) iii), bij Resolutie 9.24 (herz.).	+
13.	<i>Crocodylus siamensis</i> (Chinese krokodil) (populatie in Thailand)	I – II Overheveling van de populatie in Thailand van bijlage I naar bijlage II met een nulquotum voor wilde specimens	Thailand	Wijs af, aangezien de wilde populatie zeer klein blijft en met uitsterven wordt bedreigd. Aan de biologische criteria voor opname in bijlage I wordt nog steeds voldaan.	-
14.	<i>Physignathus cocincinus</i> (Indochinese wateragame)	0 – II Opnemen in bijlage II	Europese Unie, Vietnam	Voorstel van de EU	+
15.	<i>Cyrtodactylus jeyporensis</i> ("Jeypore hill gecko")	0 – II Opnemen in bijlage II	India	Steun het voorstel, aangezien aan de criteria voor opname in bijlage II lijkt te worden voldaan. De soort is beperkt tot enkele locaties en de populatie heeft waarschijnlijk een geringe omvang. De soort wordt momenteel niet met uitsterven bedreigd, maar in verhouding tot de populatieomvang is de vraag in de handel groot genoeg om het voortbestaan van de soort in gevaar te brengen.	+

16.	<i>Tarentola chazaliae</i> ("helmethead gecko")	0 – II Opnemen in bijlage II	Mauritanië, Senegal	De soort wordt minstens incidenteel in grote aantallen verhandeld, wat een bedreiging kan vormen voor de lokale populaties en de continuïteit van het verspreidingsgebied. Regulering van de handel in het kader van bijlage II is noodzakelijk om schadelijke handel die de soort kan bedreigen, te voorkomen.	+
17.	<i>Phrynosoma platyrhinos</i> (padhagedis)	0 – II Opnemen in bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	Afwijzen, aangezien niet aan de criteria wordt voldaan. De handelsniveaus zijn de afgelopen jaren gedaald en er zijn geen aanwijzingen dat de populatie zodanig daalt dat de soort in de nabije toekomst bedreigd zou worden.	-
18.	<i>Phrynosoma</i> spp. (padhagedissen)	0 – II Opnemen in bijlage II	Mexico	Het voorstel kan in zijn huidige vorm niet worden gesteund, maar de opname van bepaalde soorten die aan de criteria voldoen, kan worden overwogen.	(-)
19.	<i>Tiliqua adelaidensis</i> ("pygmy bluetongue lizard")	0 – I Opnemen in bijlage I	Australië	Steun het voorstel. De soort voldoet aan verschillende in bijlage I, punten B en C, vastgestelde criteria voor opname in de lijst.	+
20.	<i>Epicrates inornatus</i> (Portoricaanse boa)	I – II Overhevelen van bijlage I naar bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	Steun het voorstel. Deze soort wordt niet meer bedreigd en er is weinig vraag naar. Deze soort voldoet derhalve niet langer aan de criteria voor opname in bijlage I.	+
21.	<i>Crotalus horridus</i> (bosratelslang)	0 – II Opnemen in bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	Afwijzen, aangezien de internationale handel zo gering is dat ze deze gangbare en wijdverspreide soort niet kan bedreigen en niet aan de criteria voor plaatsing op de lijst is voldaan.	-
22.	<i>Chelus fimbriata</i> en <i>C. orinocensis</i> (Amazone-matamata en Orinoco-matamata)	0 – II Opnemen in bijlage II	Brazilië, Colombia, Costa Rica, Peru	Het voorstel bevat inconsistente gegevens over de oorsprong van specimens in de legale en illegale handel en bevat geen actuele gegevens over de populatie. In zijn huidige vorm toont het voorstel niet aan dat de soort bedreigd is, noch dat de handel het voortbestaan ervan negatief beïnvloedt. Het voorstel kan worden gesteund indien de indieners aantonen dat de illegaal verhandelde specimens uit het wild afkomstig zijn en/of dat illegaal gefokte specimens in de fokbedrijven worden witgewassen en dat dit niet kan worden voorkomen zonder dat de soort in bijlage II wordt opgenomen. Het standpunt van de EU zal worden vastgesteld wanneer van Peru aanvullende informatie wordt ontvangen.	(+)

23.	<i>Macrochelys temminckii</i> en <i>Chelydra serpentina</i> (alligatorschildpad en bijtschildpad)	0 – II Opnemen in bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	Wijs het voorstel zoals het is ingediend af, maar steun de opneming in bijlage II van alleen <i>Macrochelys temminckii</i> . Het opnemen van <i>Chelydra serpentina</i> overeenkomstig artikel II, lid 2, punt b), zou de effectieve controle van de handel in <i>Macrochelys temminckii</i> niet vergemakkelijken, zou leiden tot nog grotere problemen met betrekking tot kwesties omtrent de gelijkheid tussen <i>Chelydra rossingnii</i> en <i>C. acutirostris</i> en zou de handelsdruk op deze kwetsbare soorten doen toenemen.	(-)
24.	<i>Graptemys barbouri</i> , <i>G. ernsti</i> , <i>G. gibbonsi</i> , <i>G. pearlensis</i> en <i>G. pulchra</i> (Barbours landkaartschildpad, "Escambia map turtle", "Pascagoula map turtle", "Pearl River map turtle", "Alabama map turtle")	0 – II Opnemen in bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	De internationale handel in alle vijf soorten is zo gering en (bijna) alleen in oorsprongscategorie C, dat dit naar verwachting voor hen geen negatieve gevolgen zal hebben. Aan de criteria voor opname in bijlage II wordt niet voldaan. Hoewel is aangetoond dat alle soorten op verschillende wijzen worden bedreigd, wijst niets erop dat ook de handel een bedreiging vormt.	(-)
25.	<i>Batagur kachuga</i> (gewone dakschildpad)	II – I Overhevelen van bijlage II naar bijlage I	India	Steun het voorstel. Deze soort voldoet duidelijk aan de criteria voor opname in bijlage I. De soort wordt bedreigd en de natuurlijke habitat is moeilijk te beschermen.	+
26.	<i>Cuora galbinifrons</i> (Achterindische doosschildpad)	I – II Overhevelen van bijlage II naar bijlage I	Europese Unie, Vietnam	Voorstel van de EU	+
27.	<i>Rhinoclemmys</i> spp. ("Neotropical wood turtles")	0 – II Opnemen in bijlage II	Brazilië, Colombia, Costa Rica, Panama	Alleen <i>Rhinoclemmys pulcherrima</i> en <i>R. punctularia</i> lijken te worden verhandeld in aantallen met gevolgen voor de instandhouding, maar de belangrijkste uitvoerder, Nicaragua, staat alleen handel in in gevangenschap gekweekte specimens toe en er is geen bewijs van niet-naleving met gevolgen voor de instandhouding. Alle soorten kunnen worden geïdentificeerd aan de hand van de kleur van de kop, de nek en het schild. Bijgevolg lijkt artikel II, lid 2, punten a) of b), niet voor alle soorten in acht te worden genomen en wordt het voorstel zoals het werd ingediend niet gesteund, maar kan steun voor een beperkt voorstel worden overwogen.	(-)

28.	<i>Claudius angustatus</i> (grootkopmodderschildpad)	0 – II Opnemen in bijlage II	Mexico	Steun het voorstel. Aan criterium B van bijlage 2a is voldaan, aangezien de legale en illegale vangst in het wild waarschijnlijk een volume aannemen dat gevolgen heeft voor de instandhouding.	+
29.	<i>Kinosternon</i> spp. (modderschildpadden)	0 – I 0 – II Opname van <i>Kinosternon cora</i> en <i>K. vogti</i> in bijlage I en van alle andere soorten van het geslacht <i>Kinosternon</i> . in bijlage II	Brazilië, Colombia, Costa Rica, El Salvador, Mexico, Panama en de Verenigde Staten van Amerika	De EU zou een voorstel van een beperktere reikwijdte kunnen steunen, mochten de indieners besluiten hun voorstel te beperken tot de soorten waarvan kan worden aangetoond dat zij aan de criteria voor opname in de bijlage voldoen, met name dat deze soorten op grote schaal worden verhandeld. <i>K. cora</i> en <i>K. vogti</i> lijken voor opname in bijlage I in aanmerking te komen; andere soorten van het geslacht lijken voor opname in bijlage II in aanmerking te komen, maar veel soorten worden niet bedreigd of verhandeld.	(-)
30.	<i>Staurotypus salvinii</i> en <i>S. triporcatus</i> (Salvins modderschildpad en grote Midden-Amerikaanse modderschildpad)	0 – II Opnemen in bijlage II	El Salvador en Mexico	Steun het voorstel. De opname van <i>Staurotypus triporcatus</i> in de bijlage is gerechtvaardigd, aangezien er een grote vraag naar is. Het is niet duidelijk of <i>Staurotypus salvinii</i> voldoet aan de biologische criteria voor opname in bijlage II, maar aangezien het moeilijk is om het onderscheid met <i>Staurotypus triporcatus</i> te maken en dat onderscheid in de handel wellicht ook niet wordt gemaakt, voldoet de soort waarschijnlijk nog steeds aan het gelijkensiscriterium van Resolutie 9.24 (criterium A van bijlage 2b).	+
31.	<i>Sternotherus</i> spp. (muskusschildpadden)	0 – II Opnemen in bijlage II	Verenigde Staten van Amerika	<i>Sternotherus depressus</i> zou beter aan de criteria voor opname in bijlage I voldoen dan aan die voor opname in bijlage II. De enige congener die gelijkenis vertoont met <i>S. depressus</i> is <i>S. intermedius</i> , maar deze soort is zeldzaam in de handel en kan het witwassen van wilde dieren en planten niet faciliteren. Andere soorten worden in grote aantallen geoogst en verhandeld, maar er is geen bewijs dat dit een bedreiging vormt. Hoewel het voorstel niet volledig aan de criteria voor opname voldoet, kan worden overwogen een beperkt voorstel te ondersteunen, met name de opname van <i>S. depressus</i> in bijlage II.	(+)
32.	<i>Apalone</i> spp. (wekschildpadden)	0 – II Opname in bijlage II (met uitzondering van de in bijlage I opgenomen ondersoorten)	Verenigde Staten van Amerika	Mogelijk wordt aan criterium B van bijlage 2a voldaan, maar er is een gebrek aan relevante populatiegegevens, waardoor het moeilijk is om de gevolgen van de handel voor in het wild levende populaties te beoordelen. Er zijn slecht weinig aanwijzingen voor stroperij bij wilde <i>Apalone</i> spp. Op basis van de zeer grote vraag moeten voorzorgsmaatregelen worden toegepast en moeten het voorstel worden gesteund.	+

33.	<i>Nilssonina leithii</i> ("Leith's Softshell Turtle")	II – I Overhevelen van bijlage II naar bijlage I	India	Steun het voorstel aangezien aan de criteria voor opname in bijlage I is voldaan. Ernstige en nog steeds voortdurende afname van de populatie (meer dan 90 % in de afgelopen 30 jaar). Een van de grootste bedreigingen is de vraag voor gebruik als voedsel en in de traditionele Aziatische geneeskunde.	+
-----	--	---	-------	--	---

FAUNA – AMPHIBIA

34.	<i>Centrolenidae</i> spp. (glaskikkers)	0 – II Opnemen in bijlage II	Argentinië, Brazilië, Costa Rica, Ivoorkust, Dominicaanse Republiek, Ecuador, El Salvador, Gabon, Guinee, Niger, Panama, Peru, Togo, Verenigde Staten van Amerika	Het is duidelijk dat niet alle van de 158 soorten in de familie aan de criteria voor opname in bijlage II voldoen. Aangezien de criteria voor opname niet zijn vervuld, mag het voorstel niet worden gesteund.	(-)
35.	<i>Agalychnis lemur</i> ("lemur leaf Frog")	0 – II Opname in bijlage II met een jaarlijks nulquotum voor de uitvoer van wilde specimens die voor commerciële doeleinden worden verhandeld	Colombia, Costa Rica, Europese Unie, Panama	Voorstel van de EU	+
36.	<i>Laotriton laoensis</i> "Laos warty newt")	0 – II Opname in bijlage II met een nulquotum voor de uitvoer van wilde specimens die voor commerciële doeleinden worden verhandeld	Europese Unie	Voorstel van de EU	+

FAUNA — ELASMOBRANCHII (haaien)

37.	<i>Carcharhinidae</i> spp. (grijze rifhaai, schemerhaai, Atlantische kleinstaarthaai, Gangeshaai, zandbankhaai, borneohaai, pondicherryhaai, gladtandzwarttiphaai, sikkelvincitroenhaai, Caribische rifhaai, dolkneushaai, nachthaai, witneushaai, zwartsnuithaai, witwanghaai, <i>Carcharhinus obsoletus</i> , Pacifische kleinstaarthaai, <i>Lamiopsis tephrodes</i> en breedvinhaai)	0 – II Opnemen in bijlage II	Bangladesh, Colombia, Dominicaanse Republiek, Ecuador, El Salvador, Europese Unie, Gabon, Israël, Maldiven, Panama, Senegal, Seychellen, Sri Lanka, Arabische Republiek Syrië, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	Mede voorgesteld door de EU.	+
38.	<i>Sphyrnidae</i> spp. (hamerhaaien)	0 – II Opnemen in bijlage II	Brazilië, Colombia, Ecuador, Europese Unie, Panama	Voorstel van de EU	+
39.	<i>Potamotrygon albimaculata</i> , <i>P. henlei</i> , <i>P. jabuti</i> , <i>P. leopoldi</i> , <i>P. marquesi</i> , <i>P. signata</i> en <i>P. wallacei</i> ("Tapajós freshwater stingray", groottandzoetwaterrog, "pearl freshwater stingray", witgekleurde zoetwaterrog, "Marques's freshwater stingray", "Parnaíba river stingray", "cururu stingray")	0 – II Opnemen in bijlage II	Brazilië	Het is niet duidelijk of alle soorten aan de criteria voor opname in de bijlage voldoen en of de opname illegale handel zou helpen voorkomen. De toepassing van het gelijkensiscriterium is inconsistent.	(-)

40.	<i>Rhinobatidae</i> spp. (vioolroggen)	0 – II Opnemen in bijlage II	Israël, Kenia, Panama, Senegal	Steun het voorstel, aangezien de meeste soorten bedreigd zijn en onder grote visserijdruk staan. De opname in bijlage II zal er niet alleen voor zorgen dat de internationale handel het voortbestaan van deze soorten niet schaadt, maar zal ook het verzamelen van betere gegevens over de handel mogelijk maken. Als de handel niet wordt gereguleerd, kunnen in de toekomst verschillende soorten in aanmerking komen voor opname in bijlage I.	+
41.	<i>Hypancistrus zebra</i> (zebrameerval)	0 – I Opnemen in bijlage I	Brazilië	Het voorstel mag in zijn huidige vorm niet worden gesteund. De EU zou echter een voorstel voor opname in bijlage II kunnen steunen. De soort voldoet mogelijk aan de biologische criteria voor opname in bijlage I, maar hoewel er blijkbaar sprake is van enige illegale handel vanuit Brazilië, is het niet duidelijk wat de gevolgen van deze handel voor wilde populaties zijn.	(-)

FAUNA –HOLOTHUROIDEA

42.	<i>Thelenota</i> spp. ("pineapple sea cucumber", "giant sea cucumber", "red-lined sea cucumber")	0 – II Opnemen in bijlage II	Europese Unie, Seychellen, Verenigde Staten van Amerika	Voorstel van de EU	+
-----	--	---------------------------------	--	--------------------	---

FLORA (PLANTEN)

43.	<i>Apocynaceae, Cactaceae, Cycadaceae, Dicksoniaceae, Euphorbiaceae, Gnetaceae, Liliaceae, Magnoliaceae, Nepenthaceae, Orchidaceae, Papaveraceae, Podocarpaceae, Sarraceniaceae, Trochodendraceae, Zamiaceae, Zingiberaceae</i>	Wijziging van annotatie #1, zodat deze als volgt komt te luiden: Alle delen en producten, met uitzondering van: [...] b) in vitro zaailing- en weefselculturen die in steriele recipiënten worden getransporteerd; Wijziging van annotatie #4, zodat deze als volgt komt te luiden: Alle delen en producten, met uitzondering van: [...] b) in vitro zaailing- en weefselculturen op een vaste of die in steriele recipiënten worden getransporteerd;	Canada	Steun het voorstel, aangezien deze wijziging noodzakelijk is om de zinsnede "op een vaste of vloeibare voedingsbodem" overal in de Cites-bijlagen en in de annotaties met een # te harmoniseren.	+
-----	---	--	--------	--	---

Plantensoorten met de annotaties #1, #4 en #14 en in bijlage I opgenomen soorten van de familie Orchidaceae (orchideeën)	<p>Wijziging van annotatie #14, zodat deze als volgt komt te luiden: Alle delen en producten, met uitzondering van: [...] b) in vitro zaailing- en weefselculturen die in steriele recipiënten worden getransporteerd; [...] f) verpakte eindproducten die zijn klaargemaakt voor de detailhandel; deze vrijstelling geldt niet voor spaanders, kralen, bidsnoerkralen en snijwerk. Wijziging van punt f) van de Franse tekst van annotatie 14, zodat deze als volgt komt te luiden: f) les produits finis conditionnés et prêts pour la vente au détail; cette dérogation ne s'applique pas aux copeaux en de bois, aux perles, aux grains de chapelets et aux gravures.</p> <p>Wijziging van de annotatie tussen haakjes bij de in bijlage I opgenomen soorten van de familie Orchidaceae in de bijlagen, zodat deze als volgt komt te luiden: ORCHIDACEAE Orchideeën (Voor alle volgende soorten van bijlage I zijn op in vitro zaailing- of weefselculturen die in steriele recipiënten worden getransporteerd, de bepalingen van deze Overeenkomst niet van toepassing, maar uitsluitend indien de specimens voldoen aan de definitie van "kunstmatig gekweekt" die door de Conferentie van de Partijen is overeengekomen.)</p>				
FLORA – BIGNONIACEAE					
44.	<i>Handroanthus</i> spp., <i>Roseodendron</i> spp. en <i>Tabebuia</i> spp. (trompetbomen)	0 – II Opname in bijlage II met annotatie #17 (blokken, planken, vellen finer, gelaagd/geplakt hout en bewerkt hout)	Colombia, Europese Unie, Panama	Voorstel van de EU	+

FLORA – CRASSULACEAE

45.	<i>Rhodiola</i> spp. ("Big flower rhodiola, Rhodiola")	0 – II Opname in bijlage II met annotatie #2 (Alle delen en producten, met uitzondering van: a) zaden en pollen; en b) verpakte eindproducten die zijn klaargemaakt voor de detailhandel.)	China, Europese Unie, Oekraïne, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Verenigde Staten van Amerika	Voorstel van de EU	+
-----	--	---	---	--------------------	---

FLORA – LEGUMINOSAE

46.	<i>Azelia</i> spp. (Afrikaanse populaties) (Afrikaanse mahonieachtige bomen)	0 – II Opname van alle populaties in Afrika in bijlage II met annotatie #17 (blokken, planken, vellen finer, gelaagd/geplakt hout en bewerkt hout)	Benin, Ivoorkust, Europese Unie, Liberia, Senegal	Voorstel van de EU	+
47.	<i>Dalbergia sissoo</i> (sheesham)	II – 0 Schrappen uit bijlage II	India, Nepal	Wijs het voorstel in beginsel af, omdat gespecialiseerde kennis vereist is om deze soort van andere soorten te onderscheiden. Als de indieners aanvullend bewijsmateriaal met betrekking tot voor de Cites-instanties onmiddellijk beschikbare identificatietechnieken kunnen verstrekken, kan de positie worden heroverwogen.	-
48.	<i>Dipteryx</i> spp. (cumaru, tonka)	0 – II Opname in bijlage II met de annotatie "blokken, planken, vellen finer, gelaagd/geplakt hout, bewerkt hout en zaden"	Colombia, Europese Unie, Panama	Voorstel van de EU	+

49.	<i>Paubrasilia echinata</i> ("Pernambuco wood, Brazilwood")	II – I Overheveling van bijlage II naar bijlage I met de annotatie "Alle delen, afgeleide producten en eindproducten, met inbegrip van strijkstokken voor muziekinstrumenten, met uitzondering van muziekinstrumenten en onderdelen daarvan, die toebehoren aan reizende orkesten, en solomuzikanten die een muziekpaspoort kunnen voorleggen overeenkomstig Resolutie 16.8."	Brazilië	De tekst van de annotatie is niet duidelijk en de EU kan het voorstel alleen steunen als het wordt gewijzigd. Hoewel men het erover eens is dat er meer controle op de handel in de soort nodig is en dat alle uitvoer uit Brazilië, met inbegrip van blanco's en afgewerkte bogen, moet worden gedekt, moeten buitensporige administratieve lasten die niet nodig zijn om de soort in stand te houden, worden vermeden en moeten de specifieke behoeften van boogmakers in aanmerking worden genomen. De EU kan niet instemmen met het vermelden van een resolutie in een annotatie.	(+)
50.	<i>Pterocarpus</i> spp. (<i>P. angolensis</i> , <i>P. brenanii</i> , <i>P. erinaceus</i> , <i>P. lucens</i> , <i>P. rotundifolius</i> , Afrikaans padoek (<i>P.</i> <i>mildbraedii</i> / <i>P. soyauxii</i> / <i>P.</i> <i>tessmannii</i> / <i>P. tinctorius</i>)) (populaties in Afrika)	0 – II Opname van alle Afrikaanse populaties in bijlage II met annotatie #17 (blokken, planken, vellen finer, gelaagd/geplakt hout en bewerkt hout) en verandering van de annotaties voor <i>Pterocarpus erinaceus</i> en <i>P. tinctorius</i> , die reeds in bijlage II zijn opgenomen, in annotatie #17	Ivoorkust, Europese Unie, Liberia, Senegal, Togo	Voorstel van de EU	+
FLORA – MELIACEAE					
51.	<i>Khaya</i> spp. (Afrikaanse mahonieachtige bomen)	Opname van alle populaties in Afrika in bijlage II met annotatie #17 (blokken, planken, vellen finer, gelaagd/geplakt hout en bewerkt hout)	Benin, Ivoorkust, Europese Unie, Liberia, Senegal	Voorstel van de EU	+

FLORA – ORCHIDACEAE

52.	Orchidaceae spp. (orchideeën)	Wijziging van annotatie # 4, met toevoeging van een nieuw punt g), dat als volgt luidt: "g) verpakte eindproducten die zijn klaargemaakt voor de detailhandel in cosmetische producten, die delen en producten van <i>Bletilla striata</i> , <i>Cycnoches cooperi</i> , <i>Gastrodia elata</i> , <i>Phalaenopsis amabilis</i> of <i>P. lobbii</i> bevatten"	Zwitserland	Voorstel afwijzen. Het is niet uit te sluiten dat materiaal van oorsprong uit W of Y in de toekomst in de cosmetica zal worden gebruikt. Derhalve wordt een voorzorgsbenadering voorgesteld, tenzij de oorsprongscodes W en Y uit de annotatie worden geschrapt. Het huidige voorstel is problematisch wat betreft het vermijden van het risico op witwassen van wilde dieren en planten.	-
-----	----------------------------------	---	-------------	---	---

BIJLAGE IIa

Wijziging van bijlage III bij Cites

Papilio phorbanta Bijlage III
